

บทความวิจัย

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ ใต้ตงจิ้น ในสารคดีอัตชีวประวัติ
เรื่อง “ใต้ตงจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต”

โดย

นางสาววนิชญา ชนะเสถียรพงษ์

รหัสนักศึกษา 05540571

เสนอ

อาจารย์ ดร.สุมาลี ลีมประเสริฐ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 109 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2557

ชื่อบทความวิจัย	การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ <i>ไต้ตงจิ้น</i> ในสารคดี อัตชีวประวัติ เรื่อง “ <i>ไต้ตงจิ้น</i> ลูกขอมทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต”
ชื่อนักศึกษา	นางสาววณิชญา ชนะเสถียรพงษ์
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.สุมาลี ลิ้มประเสริฐ
สาขาวิชาเอก	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ เป็นการศึกษาสารคดีอัตชีวประวัติ เรื่อง “*ไต้ตงจิ้น* ลูกขอมทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต” ประพันธ์โดย *ไต้ตงจิ้น* แปลโดย วิลาวัลย์ สกุลบริรักษ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ *ไต้ตงจิ้น* โดยใช้แนวทางสังคมวิทยาในการศึกษาประเด็นการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ *ไต้ตงจิ้น*

เรื่อง “*ไต้ตงจิ้น* ลูกขอมทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต” เป็นสารคดีประเภทอัตชีวประวัติ ซึ่งงานเขียนประเภทนี้เป็นงานเขียนที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวชีวิตของผู้เขียนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต งานเขียนประเภทนี้จะแฝงไปด้วยข้อคิด คติสอนใจ ดังเรื่องราวชีวิตของ *ไต้ตงจิ้น* ที่สามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมจากลูกขอมทานมาเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีกิจการเป็นของตนเอง โดยมีปัจจัยที่ช่วยสนับสนุน 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยทางการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและด้านค่านิยมทางสังคม ปัจจัยทางการศึกษาถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ *ไต้ตงจิ้น* สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของเขาในทางที่ดีขึ้นและสามารถช่วยเหลือคนในครอบครัวได้ด้วย เพราะความรู้ที่ได้จากการศึกษาทั้งในและนอกระบบสถาบันการศึกษาช่วยให้เขามีอาชีพที่มั่นคงได้

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจงานเขียนสารคดีประเภทอัตชีวประวัติมากยิ่งขึ้น อีกทั้งได้เรียนรู้เรื่องราวชีวิตจริงของผู้เขียนผ่านประสบการณ์โดยตรงที่เขาสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองจากเดิมเป็นผู้ที่มีฐานะด้อยในสังคมจนในที่สุดกลายเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สารคดี หมายถึง งานเขียนที่เรียบเรียงขึ้นจากความจริง นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลที่มีตัวตนจริง หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง มีเจตนาเบื้องต้นในการให้สาระ ความรู้ ความคิด ทั้งนี้สารคดีมีกลวิธีการเขียน เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน โดยมีการใช้ภาษาที่ทันสมัย คมคาย งดงาม เร้าความสนใจ อาจเป็น เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลหรือสถานการณ์ สารคดีโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้ ให้ข้อเท็จจริงซึ่งอาจ ได้มาจากประสบการณ์ที่ผู้เขียนค้นคว้า ประสบด้วยตนเอง หรือได้รับ จากการบอกเล่าโดยมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ (ชลอ รอดลอย, 2544 : 3-5)

ในบรรดาสารคดีหลายๆประเภท สารคดี ชีวิตประวัติและอัตชีวประวัติ เป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่น่าสนใจเพราะเป็นงานเขียนที่ให้อรรถรสและแรงบันดาลใจแก่ผู้อ่านได้ดี เพราะดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า สารคดีประเภทนี้เป็นเรื่องราวของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต โดยต้องฝ่าฟันอุปสรรคและความทุกข์ยากกว่าจะพบกับความสำเร็จในชีวิตได้ ดังสารคดีอัตชีวประวัติเรื่อง “ไต้ตั้งจิ้น ขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต”

สารคดีอัตชีวประวัติเรื่อง “ไต้ตั้งจิ้น ขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต” เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่เขียนขึ้นสำหรับผู้ที่หมกมุ่นใจ หือแท้กับชีวิต มีปัญหาในด้านการงานหรือการเรียน เพราะ ไต้ตั้งจิ้นผู้เขียนสารคดีอัตชีวประวัติเรื่องนี้ อดีตเป็นลูกขอทานชาวไต้หวันที่มีพ่อตาบอด แม่กับน้องชายคนโตปัญญาอ่อน เขาต้องเลี้ยงดูพ่อแม่พี่น้องทั้งหมด 14 ชีวิต ในแต่ละวันเขาต้องเดินขอทาน ต้องต่อสู้กับทุกอย่างเพียงเพื่อให้คนในครอบครัวทั้ง 14 ชีวิตได้มีอาหารกิน มีชีวิตอยู่รอดถึงวันรุ่งขึ้น หลายครั้งที่เขาไม่ได้รับอาหารจากการไปขอทาน เขาต้องแย่งข้าว สุนัขกินเพื่อประทังชีวิต เขาและครอบครัว ใช้ชีวิตเร่ร่อน ใช้สุสานเป็นที่พักพิง บางครั้งต้องนอนกลางทุ่ง เมื่อเขาอายุ 10 ขวบ พ่อเขาได้พยายามส่งเขาเข้าโรงเรียน โดยการขายพี่สาวให้กับช่องโสเภณี เขาจึงตั้งใจเรียนหนังสือมาก ตลอดระยะเวลา 6 ปี ที่เรียนอยู่ชั้นประถม ศึกษาเขาได้รับใบประกาศเกียรติคุณรางวัลชนะเลิศ มากกว่า 80 ใบ แต่ในขณะที่เขายังคงขอทานเช่นเดิม อุปสรรคต่างๆ ทำให้เขาเข้มแข็ง มุ่งมั่นและอดทนมากขึ้น จนประสบความสำเร็จในด้านการงานด้วยการได้เป็นหัวหน้าโรงงานของบริษัทแห่งหนึ่ง และได้รับการยอมรับเป็น “บุคคลดีเด่นของไต้หวัน”

ไต้ตั้งจิ้น ได้รับรางวัล เขาวงกตยอดเยี่ยมแห่งปีของไต้หวัน เมื่อปีพ.ศ. 2549 หนังสือของเขาเป็นหนังสือที่ขายดีที่สุดของไต้หวัน อีกทั้งหนังสือของเขายังได้รับการยกย่องโดยประธานาธิบดีจินสุยเปียนของไต้หวัน เป็นผู้แนะนำให้อ่าน นอกจากนี้ยังได้รับการแปลเป็นหลายภาษาได้แก่ ภาษาเกาหลี ภาษาญี่ปุ่น

ส่วนฉบับภาษาไทยตีพิมพ์ครั้งแรก เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2548 ปัจจุบันตีพิมพ์มาแล้วถึง 52 ครั้ง ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2556 ได้มีการจัดพิมพ์เป็นฉบับการ์ตูนเพื่อดึงดูดความสนใจให้เด็กและเยาวชนได้อ่าน

“ไต้ตั้งจิ้น ขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต” เป็นสารคดีอัตชีวประวัติที่น่าสนใจ เพราะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนชีวิตของบุคคลจากขอทานจนได้รับการยกย่อง มีชื่อเสียงในระดับประเทศและนานาชาติ ทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาสารคดีอัตชีวประวัติเรื่องนี้ในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ ไต้ตั้งจิ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เกื้อหนุนทำให้ผู้ที่เคยเป็นขอทานกลับกลายมาเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตและเป็นบุคคลดีเด่นของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ ไต้ตั้งจิ้น ในสารคดีอัตชีวประวัติ เรื่อง “ไต้ตั้งจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต”

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้ศึกษาจะศึกษาสารคดีอัตชีวประวัติ เรื่อง “ไต้ตั้งจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ” ฉบับที่แปลเป็นภาษาไทยโดย วิลาวัลย์ สกุลบรีรักษ์ จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ในเครืออนามมีบุ๊คส์ ซึ่งพิมพ์เป็นครั้งที่ 29 ในเดือนตุลาคม พ.ศ.2550

สมมติฐานของการวิจัย

การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ ไต้ตั้งจิ้น มีสาเหตุจากการได้รับการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ สมมติฐาน ขอบเขตและวิธีการศึกษาค้นคว้า
3. วิเคราะห์ชีวิตของ ไต้ตั้งจิ้น ในด้านสถานภาพทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคม
4. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ
5. เสนอผลการศึกษารูปแบบบทความวิจัย

ผลการวิจัย

ในปัจจุบันเป็นยุคแห่งข่าวสาร หรือที่เรียกว่ายุคโลกาภิวัตน์ ยุคนี้ข่าวสารต่างๆมีการเผยแพร่อย่างรวดเร็วและทั่วถึง มีความรู้ใหม่ๆเกิดขึ้นทุกนาที การรับรู้ข่าวสารต่างๆเป็นไปอย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการส่งข่าวสารต่างๆด้วยวิธีการต่างๆมากมาย การบันทึกข้อเท็จจริงเป็นเรื่องราวต่างๆที่มีเนื้อหาสาระทางความรู้ ความจริงเป็นหลักโดยผ่านการเขียนหลากหลายรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น รูปแบบของข่าว บทความ สารคดี เป็นต้น ความสำคัญของการนำเสนอเรื่องราวข้อเท็จจริงในรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้นำเสนอ กล่าวคือ หากผู้เขียนมุ่งแสดงความคิดเห็นเป็นสำคัญมักจะนำเสนอในรูปแบบของบทความ หากต้องการให้สาระความรู้ควบคู่ความบันเทิงมักจะนำเสนอในรูปแบบของสารคดี ซึ่งการนำเสนอในรูปแบบสารคดีได้รับความนิยมมากขึ้นเนื่องจากผู้อ่านต้องการทั้งสาระความรู้ ความบันเทิงและรายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งไม่สามารถบรรจุลงในข่าวได้

ในการศึกษาเรื่อง “ไต้ตั้งจิ้น ลูกขอมทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ” ซึ่งเป็นงานเขียนของ ไต้ตั้งจิ้น ที่ วิชาวลย์ สกุลบริรักษ์ แปลนั้นจัดเป็นงานเขียนสารคดีประเภทหนึ่ง เพื่อให้เข้าใจเรื่อง “ไต้ตั้งจิ้น ลูกขอมทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ” อย่างชัดเจน ในด้านการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมที่เกิดจากทรศนะของผู้เขียนที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงชีวิตของตนจากลูกขอมทานกลับกลายมาเป็นเจ้าของบริษัทผลิตอุปกรณ์ป้องกันอักษิภัย“จงเหม่ย” กลายเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ในบทความฉบับนี้จึงจะศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “ไต้ตั้งจิ้น ลูกขอมทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ” 4ประเด็น คือ 1.ลักษณะของสารคดี 2.สารคดีอัตชีวประวัติ 3.วิเคราะห์เรื่อง “ไต้ตั้งจิ้น ลูกขอมทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ” 4.การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของไต้ตั้งจิ้น

1. ลักษณะของสารคดี

สื่อมวลชนปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ วารสาร นิตยสารต่างๆ ต่างมีการนำเสนอเรื่องราวในรูปแบบของสารคดีกันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะการนำเสนอในรูปแบบดังกล่าวทำให้ผู้ชมและผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน ได้รับสาระความรู้อย่างไม่เคร่งเครียดจนเกินไป

1.1 ความหมายของสารคดี

นักวิชาการได้อธิบายความหมายของสารคดีไว้ต่างกัันดังนี้

สารคดี [สาระ-] น. เรื่องที่เรียบเรียงขึ้นจากความจริงไม่ใช่จินตนาการ เช่น สารคดีท่องเที่ยว สารคดีชีวประวัติ (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542, 2546 : 1182)

คำว่า สารคดี ถ้าแยกคำแล้วแปล ก็จะได้ความว่า สาร หมายถึง สำคัญ คดี หมายถึง เรื่อง ถ้าแปลรวมกันก็หมายถึง เรื่องใดที่มีสาระสำคัญ และถ้าเทียบคำนี้กับคำภาษาอังกฤษจะเท่ากับคำ feature ซึ่งมีรากศัพท์ว่า fact ซึ่งแปลว่า ความจริง เพราะฉะนั้นการเขียนสารคดีจึงหมายถึง การเขียนเรื่องใดที่เป็นความจริง มีสาระสำคัญน่ารู้ที่แฝงด้วยความจริง เนื้อหามีสาระสำคัญที่เชื่อถือได้ (ฉลวย สุรสิทธิ์, 2522 : 359)

สารคดี คือ งานประพันธ์ร้อยแก้วที่ผู้เขียนมุ่งที่จะเสนอความรู้และความจริงเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ เป็นหลัก เพื่อให้ผู้อ่านได้รับทั้งความรู้และความเพลิดเพลินไปพร้อมกันด้วย (ชลอ รอดลอย, 2544 : 3)

สรุปได้ว่า ลักษณะเด่นของสารคดีก็คือ การเขียนที่เน้นข้อมูลที่เป็นความจริงมากที่สุด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้ และความจริง อาจมีเรื่องราวเกี่ยวกับความบันเทิงสอดแทรกเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้และความเพลิดเพลินไปพร้อมกัน

1.2 ประเภทของสารคดี

สารคดีแบ่งออกเป็นประเภทย่อยๆตามวัตถุประสงค์ของการเขียนตลอดจนเนื้อหาสาระัตถะของการเขียน ดังนี้ (ชลอ รอดลอย, 2544 : 48-50)

1.2.1 สารคดีประเภทบทความ เป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วซึ่งผู้เขียนเขียนขึ้นเพื่อเสนอความรู้ ความคิด หรือความเพลิดเพลินในการอ่านอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยอาศัยเค้าที่มาจากเรื่องซึ่งเป็นความจริงในสังคม อาจมีลักษณะเป็นการวิเคราะห์ถึงข้อดีข้อเสีย หรือข้อขัดแย้งเรื่องต่างๆ ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมกำลังสนใจหรือ มีลักษณะเป็นการเสนอปัญหาเพื่อชักนำให้คนหนึ่งมาสนใจ

1.2.2 สารคดีประเภทความเรียง เป็นงานเขียนสารคดีที่เน้นในเรื่องของการแสดงความคิดเห็น เป็นงานเขียนร้อยแก้วที่ไม่ยาวนาน เป็นงานเขียนที่สื่อถึงความคิดของผู้เขียนเป็นสำคัญ ความเรียงจึงเป็นงานที่ทำให้คุณค่าด้านแง่คิดโน้มน้าวใจเกี่ยวกับ โลกและชีวิต ซึ่งผู้เขียนเขียนอย่างตรงไปตรงมา โดยนำเรื่องที่ผู้เขียนพบเห็นหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันเหล่านี้มาเป็นอุทาหรณ์ที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจ ความหมาย คุณค่า และแนวทางในการดำเนินชีวิตได้เสมอ นอกจากนี้ผู้เขียนอาจใช้ ความรู้ทางด้านวรรณศิลป์มาช่วยในการเขียนความเรียง เพื่อเขียนให้อ่านสนุก เช่น การใช้เทศนาโวหารหรือการยกตัวอย่างอุทาหรณ์เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเห็นจริงคล้อยตามความคิดเห็นที่ผู้เขียนเสนอไว้เป็นต้น

1.2.3 สารคดีท่องเที่ยว เป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ การท่องเที่ยวของผู้แต่ง เช่นแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ โดยมีลีลาการเขียนที่มีศิลปะ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินและความรู้

1.2.4 สารคดีประเภทชีวประวัติและอัตชีวประวัติ เป็นงานเขียนร้อยแก้วที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวชีวิตของบุคคลสำคัญหรือบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต อาจเป็นบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันหรืออดีตก็ตาม งานเขียนประเภทนี้แฝงไปด้วยข้อคิด คติสอนใจ ทำให้ผู้อ่านเกิดแรงบันดาลใจ แรงผลักดันและมีกำลังใจต่อชีวิต

1.3 รูปแบบและโครงสร้างของสารคดี

การเขียนสารคดีให้น่าติดตามและมีเสน่ห์นั้น มีส่วนประกอบสำคัญ3ส่วน คือ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2535 : 37-60)

1.3.1 ส่วนความนำ สารคดีจะดึงความสนใจของผู้อ่านได้มากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับความสามารถในการเริ่มต้นเรื่องให้ผู้อ่านประทับใจ ส่วนความนำทำหน้าที่เสมือนจุดนำทาง มีหน้าที่สร้างความสนใจและดึงความสนใจให้ผู้อ่านติดตามอ่านสารคดีตลอดทั้งเรื่อง

1.3.2 ส่วนเนื้อเรื่อง การเลือกเนื้อเรื่องที่จะนำมาเขียนเป็นสารคดีนั้นจะต้องถ่วงถ่วงอย่างรอบคอบว่า เรื่องที่นำมาเขียนนั้น เมื่อผู้อ่านอ่านจบจะได้สาระอะไรบ้าง การเขียนเนื้อเรื่องสารคดีนั้นสามารถลำดับเรื่องราวได้ 2 แนวทางคือ ลำดับตามความสำคัญหรือความน่าสนใจของเรื่อง กับลำดับตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเลือกแนวทางใดก็ตาม จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของเรื่องที่จะเขียนว่าสมควรใช้แนวทางใดจึงจะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ตลอดเรื่อง

1.3.3 ส่วนความจบ คือส่วนสุดท้ายหลังจากเล่าเรื่องต่างๆมาจนครบถ้วน ความจบมีความสำคัญพอๆกับความนำ ความจบที่ดีจะช่วยเสริมให้ผู้อ่านประทับใจมากขึ้น โดยการสรุปความอย่างน่าสนใจ ส่วนจบความมีหลายรูปแบบ ได้แก่ จบแบบสรุปความ จบแบบคาดไม่ถึง จบแบบคลี่คลายประเด็น และจบแบบให้คิดต่อ ความจบที่ดีควรสัมพันธ์กับความนำและเนื้อเรื่อง จะต้องไม่แตกความสนใจจากประเด็นหลักของเรื่องทั้งหมด

สารคดีแต่ละประเภทมีความน่าสนใจในแง่มุมที่แตกต่างกัน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษานำสารคดีอัตชีวประวัติมาศึกษาเพราะเห็นว่าสารคดีประเภทนี้มีลักษณะที่น่าสนใจหลายประการ

2. สารคดีอัตชีวประวัติ

อัตชีวประวัติ จัดเป็นสารคดีประเภทหนึ่งที่น่าสนใจเรื่องราวชีวิตผ่านประสบการณ์ของผู้เขียนโดยตรง เมื่ออัตชีวประวัติของคนคนหนึ่งได้รับการบันทึกไว้ในรูปของสารคดีจึงเป็นที่น่าสนใจเพราะการ

อ่านสารคดีอัตชีวประวัติ เปรียบได้กับการอ่านชีวิตคน การที่ได้อ่านเรื่องราวชีวิตของคนหลายๆคน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างยิ่ง

นักวิชาการได้อธิบายความหมายและให้นิยามคำว่าอัตชีวประวัติไว้ดังนี้

อัตชีวประวัติ (autobiography) หมายถึง เรื่องราวชีวิตที่เจ้าของประวัติเป็นผู้เขียนเอง ถึงแม้ว่าเมื่อใช้อย่างหลวมๆศัพท์นี้จะรวมเอาบันทึกความทรงจำ อนุทิน บันทึกประจำวัน และวรรณกรรมจดหมายไว้ในงานเขียนที่เกี่ยวกับอัตชีวประวัติด้วย แต่ความแตกต่างระหว่างศัพท์เหล่านี้ก็มีอยู่ อนุทิน บันทึกประจำวัน และวรรณกรรมมิใช่เรื่องเล่าที่มีระบบและมีได้มุ่งจะให้สาธารณชนอ่านแต่ อัตชีวประวัติและบันทึกความทรงจำมีความมุ่งหมายที่จะให้คนทั่วไปอ่านได้ และในขณะที่บันทึกความทรงจำกล่าวถึงเหตุการณ์และบุคคลที่มีชื่อเสียงมากกว่าตัวผู้เขียนเอง อัตชีวประวัติเป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับชีวิตของผู้เขียนที่เขียนติดต่อกันไป โดยเน้นที่จะพินิจและสำรวจตัวเองด้วย (พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ -ไทยฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน , 2545 : 46)

อัตชีวประวัติ คือ ชีวประวัติที่เขียนขึ้นโดยคนๆนั้นเอง โดยมีจุดมุ่งหมายต่างๆ เช่นพิเคราะห์ตัวเอง พิสูจน์ให้โลกเห็นว่าตนเองเป็นฝ่ายถูก ความปรารถนาที่จะกลับไปสู่อุดมอันน่าพิสมัย คิดว่าประสบการณ์ของตนเองจะช่วยเหลือผู้อื่นได้บ้าง หรือความปรารถนาที่จะมีชื่อเสียง หรือมีสถานะดี ก็มี (กระแสร มัลยาภรณ์ , 2530 : 114)

อัตชีวประวัติ หมายถึง ชีวประวัติที่เขียนหรือบันทึกหรือเล่าโดยเจ้าของประวัติเอง เจ้าของประวัติเล่าเกี่ยวกับประวัติของตน ตั้งแต่เกิดกระทั่งถึงช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต มักเป็นช่วงที่ผ่านความสำเร็จ ของชีวิต หรือความล้มเหลวมาแล้ว (ยุพร แสงทักษิณ, 2538 : 131)

สารคดีอัตชีวประวัติ หมายถึง หนังสือชีวประวัติที่เจ้าของชีวประวัติเป็นผู้เขียนเอง และอาจเขียนเล่าเรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเองโดยตรง หรืออาจจะเล่าในรูปของการบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์หลังแทรกประวัติของตนเองไว้ด้วยก็ได้ (สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2543 : 278)

สรุปได้ว่า สารคดีอัตชีวประวัติเป็นเรื่องราวชีวิตที่เจ้าของประวัติเรียบเรียงขึ้นเอง โดยเจ้าของประวัติเล่าเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของตนเอง บุคคลที่เขียนสารคดีประเภทนี้มักเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต หรือผ่านพ้นอุปสรรคขวากหนามในชีวิตมาแล้ว มักจะถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตของตนไว้ให้ผู้อื่นได้ทราบและได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ชีวิตของตน งานเขียนประเภทนี้แฝงไปด้วยข้อคิด คติสอนใจ ทำให้ผู้อ่านเกิดแรงบันดาลใจ มีกำลังใจต่อสู้ชีวิต

การสร้างงานอัตชีวประวัติ นับเป็นสิ่งท้าทายความสามารถของผู้แต่ง แม้ว่าการเป็นเจ้าของประวัติย่อมเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีที่สุด แต่ปัญหาอยู่ที่การสื่อความหมายของข้อมูล และวิธีการสื่อสารไม่ให้ถูกมองว่าเป็นเรื่องเขินของตนเอง หรือมุ่ง โอ้อวด แก่ตัวหรือแก่ต่าง แต่เป็นงานที่เขียนขึ้นด้วยความปรารถนาดีที่จะบอกเล่าเรื่องราวประสบการณ์ชีวิตของตนเองเพื่อให้ผู้อื่นเกิดแรงบันดาลใจ

3. วิเคราะห์เรื่อง “ไต้ตงจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต”

3.1 เรื่องย่อ

ไต้ตงจิ้น เกิดในครอบครัวหนึ่งที่มีพ่อเป็นขอทานตาบอด มีแม่ปัญญาอ่อน มีพี่น้อง 12 คน ซึ่งไต้ตงจิ้นเป็นลูกคนที่ 2 ในแต่ละวัน พ่อจะพาครอบครัวไปร่อนเร่ขอทาน ขณะขอทานมักจะถูกถ่มแก๊สต่างๆ นานา เขาต้องต่อสู้กับทุกอย่างเพื่อให้คนในครอบครัวทั้ง 14 ชีวิตได้มีอาหารกิน มีชีวิตอยู่รอดถึงวันรุ่งขึ้น

ครอบครัวของ ไต้ตงจิ้นอาศัยตามใต้ต้นไม้ ใต้สะพาน สถานีรถไฟ สุสาน และเส้าหมู มีผ้าห่อศพเป็นเครื่องนุ่งห่มของคนในครอบครัว ช่วงชีวิตที่สุดแสนลำบากทำให้ ไต้ตงจิ้นเคยคิดที่จะฆ่าตัวตาย แต่เพราะมีพี่สาวเป็นกำลังใจสำคัญ ทำให้ไต้ตงจิ้นมีแรงผลักดันที่จะมีชีวิตอยู่ต่อ

เมื่อเขาอายุ 10 ขวบ พ่อได้พยายามส่งเขาเข้าโรงเรียนด้วยการขายพี่สาวให้แก่ช่องโสเภณี เขาจึงตั้งใจเรียนหนังสือมาก เพื่อตอบแทนบุญคุณของพี่สาวที่เสียสละเพื่อเขา ตลอดระยะเวลาที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ไต้ตงจิ้นเป็นเด็กเรียนดี ได้ใบประกาศเกียรติคุณกว่า 80 ใบ ในระหว่างที่เรียน เขายังคงช่วยพ่อขอทานเช่นเดิม เขาอาศัยแสงไฟข้างถนนหลังจากขอทานเพื่อทำการบ้าน อ่านหนังสือ จนกระทั่งเขาได้เข้าเรียนในระดับอาชีวะ และได้ทำงานในโรงงานควบคู่ไปด้วย

เมื่อสำเร็จการศึกษา เขาได้เข้าทำงานที่บริษัทผลิตอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย “จงเหม่ย” เขาทุ่มเทมานะ จนได้เป็นเจ้าของบริษัทนี้ ในขณะที่เดียวกันเขาได้คบหาใจกับ ลีเสี่ย แต่เนื่องจากทางครอบครัวของ ลีเสี่ยนั้นถักกันทั้งคู่ออกจากกัน เพราะสถานะครอบครัวของ ไต้ตงจิ้น ทั้งสองจึงต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ จนในที่สุดครอบครัวของลีเสี่ยยอมรับ ไต้ตงจิ้น และทั้งสองได้แต่งงานกันที่สุดในที่สุด

ไม่นานหลังจากนั้น พ่อของ ไต้ตงจิ้นก็เสียชีวิต เขาจึงเป็นผู้เลี้ยงดูแม่และน้องๆ ไต้ตงจิ้นกับ ลีเสี่ย มีลูกด้วยกัน 2 คน เขาทำงานเก็บเงินจนสามารถสร้างบ้านได้ ส่วนพี่สาวของเขาที่เคยเสียสละได้แต่งงานและย้ายมาอยู่บ้านใกล้ๆ เพื่อจะได้ดูแลกันได้อย่างสะดวก หลังจากนั้นชีวิตที่แสนจะยากลำบากก็เริ่มมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเรื่อยมา

3.2 การแบ่งเนื้อหา

เมื่อพิจารณาตามเรื่องย่อของเรื่อง “ใต้ตงจิ้น ลูกขอกทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต” เนื้อเรื่องมีการเรียบเรียงตามลำดับช่วงชีวิต โดยแบ่งเป็น 49 ตอน รวมทั้งบทส่งท้ายด้วยเป็น 50 ตอน และมีการตั้งชื่อตอนตามเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง ดังนี้

1 เรื่องของผม	2 ลูกยกโหล
3 คนจรจัดไม่มีสิทธิเจ็บไข้ได้ป่วย	4 รู้ที่จะปรับเปลี่ยน รู้ที่จะอยู่รอด
5 ปรัชญาจากศพ	6 แม่หายไปในไหน
7 ตาบอดออกกลาย	8 ขอกทานกำมะลอ
9 ลมบ้าหมูกำเริบ	10 ผมเป็นแม่นม
11 กางเกงตูดขาด	12 คนพเนจรได้ต้นไม้
13 คนเป็นเบียดเบียนคนตาย	14 ทองคำหล่นตอนเที่ยงคืน
15 ฝ่าพายุกวักขอกทาน	16 ยากจนเข้าโรงแรม
17 หนีตำรวจ	18 อยากเป็นคนต้องทนกินหนอน
19 ยากจนพบโจร	20 มั่นน่ดี
21 เจ็บหนัก	22 ประจำเดือนของแม่
23 ขอกทานวันฝนตก	24 หยุคพเนจร
25 ไปโรงเรียน	26 พี่สาวผู้เสียสละ
27 ความรู้ข้างถนน	28 รางวัลใบแรก
29 หัวใจสลาย	30 บ้านแสนรัก
31 กระโดดลงรถไฟ	32 ชีวิตวิบาก
33 ฆ่าตัวตาย	34 เขียนพู่กัน
35 มือเท้าเป็นระวิง	36 รสชาติของชีวิต
37 นักเรียนตัวอย่างกับน้องชายปัญญาอ่อน	38 เอาอย่างอาจิ้น
39 ริษยา	40 รักครั้งแรก
41 ผื่นสลาย	42 ไม่มีข้ออ้าง
43 รากมนุษย์	44 ดอกฟ้ากับยากจน
45 ถ่วงคักรัก	46 วันแต่งงาน

47 มีไ้ได้ก็มีเสีย

48 บ้านของเรา

49 การเดินทางของความฝัน

บทส่งท้าย ความฝันยังไม่สิ้น

เมื่อพิจารณาชื่อตอนทั้ง 50 ตอนรวมทั้งบทส่งท้ายด้วยแล้ว ผู้เขียนเห็นว่าตลอดช่วงชีวิตของ *ไ้ตงจิ้น* มีทั้งเรื่องดีและเรื่องร้ายผ่านเข้ามาในชีวิตมากมาย ชีวิตของเขาเริ่มต้นจากติดลบ เขาลำบากกว่าเด็กทั่วๆ ไปในวัยเดียวกัน จนกระทั่งเขาได้รับการศึกษาและได้ทำงานจนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน หลังจากนั้นชีวิตของเขาก็มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเรื่อยๆ ด้วยเหตุดังกล่าวผู้เขียนจึงแบ่ง สารคดีอัตชีวประวัติ เรื่อง “*ไ้ตงจิ้น* ลูกขอกทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ” ออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงของความทุกข์ยาก ช่วงพยายามขจัดความทุกข์ยาก และช่วงประสบความสำเร็จ

3.2.1 ช่วงของความทุกข์ยาก ตามที่กล่าวมาคืออยู่ในตอนที่ 1-24 *ไ้ตงจิ้น* เกิดในครอบครัวหนึ่งที่มีพ่อเป็นขอกทานตาบอด มีแม่ปัญญาอ่อน และมีพี่น้องอีก 12 คน ชีวิตของเขาเริ่มต้นจากติดลบ ตั้งแต่เขาจำความได้ชีวิตของเขาก็ ทุกข์ยากเร่ร่อนไปไม่มีที่สิ้นสุด เป็นช่วงที่ซัดเซพเนจรไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ทุกวันเขาต้องออกไปขอกทานกับพ่อ เขาถูกกลั่นแกล้งต่าง ๆ นานา บ้างก็ถูกพวกเด็กๆ ล้อเลียน บ้างก็ถูกผู้ใหญ่รังเกียจดูถูก บ้างก็ถูกโจรขโมยเงินที่ได้มาจากการขอกทาน ไม่เว้นแม้แต่ฝนฟ้าอากาศยังกลั่นแกล้งเขาดังตัวอย่างในตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 4 รู้ที่จะปรับเปลี่ยน รู้ที่จะอยู่รอด เป็นเหตุการณ์ที่ *ไ้ตงจิ้น* ถูกพวกเด็กๆ ล้อเลียน โดยใช้คำพูดที่ดูถูกเหยียดหยามจนเขาพูดคำด้อยมาก

พอนึกขึ้นได้ว่าตอนนี้เป็นเวลาทีพ่อค้าแม่ค้าในตลาดสดของหมู่บ้านกำลังเก็บแผงกันพอดีผมก็รีบจูงพ่อต๋องไปขอกทานแผงผลไม้ทันที พวกเด็ก ๆ กลุ่มที่อยู่ไกลๆ โน้นเห็นเราเข้าต่างพากันตะโกนล้อเลียนว่า “เร็วเข้า! รีบมาคูนี่เร็ว ขอกทานมาแล้ว ไอ้ตัวสกปรก ไอ้ตัวน่ารังเกียจ แหะ ไอ้ขอกทานตัวเหม็น มาขอข้าวเขากิน แหะ ” พ่อค้าเจ้าของแผงคงจะสมเพชพวกเรา จึงหยิบเอาผลไม้ที่ชำรุดขายไม่ได้แล้วยื่นให้แก่พวกเราจำนวนหนึ่ง แม้ว่าผลไม้ที่พ่อค้าหยิบยื่นให้จะชำรุดแทบจะเน่าแล้ว แต่ผมก็ยังรู้สึกว่ามันช่างหวานหอมเหลือเกิน

(*ไ้ตงจิ้น* ลูกขอกทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 29)

ตอนที่ 19 ยากพบโจร เป็นเหตุการณ์ที่ *ไ้ตงจิ้น* ถูกขโมยเงิน ซึ่งเขาหาเงินมาได้ด้วยความยากลำบาก แต่กลับถูกคนที่รักสขาย ทำร้าย เอาเปรียบ แยกชิงเงินของเขาไป

ชายคนนั้นกระซอกออกมาจากบ่าของพ่ออย่างแรง แล้วผลัก พ่อออกไป
ผมเองซึ่งล้มลงอยู่กับพื้นรีบคิดตัวกระโจนเข้าไปกอดมือชายคนนั้น แต่ก็
ถูกถีบดัดอีก ผมเจ็บเสียน้ำตา ร่วง เอามือกุมท้อง ปากก็พร่ำร้องขอว่า
“อย่าเอาเงินของเราไปเลย อย่าเอาเงินของเราเลย ” ผมนั่งตาค้างมองดูเขา
รื้อของออกจากถุงย่ามขึ้นแล้วขึ้นเล่า พ่อคันเจอรบัตร์ที่มีเพียงไม่กี่ใบ
ของเรา เขาถือไว้ในมือแล้วยกหูขึ้นอย่างภาคภูมิใจ และเอามาโบกเยาะ
เย้ยใส่หน้าเรา พี่สาวถึงกับร้องให้ “โฮ” ออกมา ผมแทบจะล้มความ
เจ็บปวดทั้งหมดไปเสียสิ้น รีบคุกเข่าลงคำนับแล้วคำนับอีก “ได้โปรด
เถิด ได้โปรดเถิด พวกเรามีเงินกันอยู่เท่านี้เอง สงสารเราเถอะ ”

(ไต้ตงจิ้น ลูกขอกทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 96)

ตอนที่ 23 ขอกทานวันฝนตก เป็นเหตุการณ์ที่ ไต้ตงจิ้น ถูกฝนฟ้าอากาศแกล้ง ทำให้เขา
ไม่สามารถออกไปขอกทานได้ ในขณะที่เด็กคนอื่นๆ ได้อาศัยในบ้านนอนหลับสบายในวันที่ฝน
ตก แต่กลับกัน ไต้ตงจิ้น ต้องออกขอกทานโดยไม่มีวันหยุด เพราะหากไม่ทำเช่นนั้นเขาจะไม่มี
อาหารกิน

พอเปิดประตูออกมา เห็นสายฝนที่เทระหน่ำลงมาอย่างไม่ปราณี
ปราศรัย ผมก็น้ำตา ร่วงผะ ฝนเอ๋ย หยุดเสียทีเถิด หยุดตกเสียที
จะได้ไหม ทำไมเกิดเป็นอาเจียนต้องลำบากอย่างนี้ด้วยสวรรค์ ท่าน
มองเห็นหรือไม่เห็นกันแน่ ทำไมถึงได้โหดร้ายกับ ผมเช่นนั้น ผม
ตะโกนจนคอจะแตกอยู่แล้ว ทำไมไม่ มีใครได้ยินเสียงร้องของผม
บ้าง หากใครได้ยินแล้วก็ช่วยบอกให้ฝนหยุดตกทีจ ะได้ไหม อย่า
ให้ฝนตกลงมาอีกเลย ฝนตกอย่างนี้แล้วอาเจียนไปขอกทานที่ไหน
กันเล่า ยุติธรรมเลย ไม่ยุติธรรมเลยจริงๆ ขณะที่เด็กคนอื่นๆ ได้
ไปโรงเรียนเรียนหนังสือ ไยสวรรค์จึงได้กลั่นแกล้งผมเช่นนี้หนอ
ทำไมต้องเอาความทุกข์ยากลำบากทุกอย่างมาโปะใส่หัวผมไว้คน
เดียวด้วย ทำไมนะทำไม ผมแค้นใจเหลือเกิน ผมกำหมัด ดแน่น ทบ
ลงกับพื้นอย่างแรง เซอะ ! คิดจะเอาชนะผมมันคงไม่ง่ายคายอย่าง
นั้นหรือ ผมจะยิ่งกตัญญูให้มากๆ ผมจะสู้ให้ดูผม ไม่มีทางล้ม
หรือ ผมจะต้องชนะท่าน ต้องเอาชนะชะตากรรมให้จงได้

(ไต้ตงจิ้น ลูกขอกทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 117)

นอกจากไต้ตั้งจิ้นจะ โคนกลั่นแกลิ่งต่างๆ นานา ถูกพวกเด็กๆ ล้อเลียน ถูกผู้ใหญ่รังเกียจดูถูก ถูกโจรขโมยเงินที่ได้มาจากการขอกทาน และถูกฝนฟ้าอากาศยังกลั่นแกลิ่งแล้ว ในด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเขาก็ลำบากมาก เช่นเรื่องอาหารการกิน หลายครั้งที่เขาไม่ได้รับอาหารจากการไปขอกทาน เขาต้องแย่งข้าว สุนัขกินเพื่อประทังชีวิต บ้างก็ต้องกินหนอน กินซากไก่ที่เนาหมื่นเพื่อที่จะมีชีวิตอยู่รอด ความกดดันที่เข้ามาในชีวิตสอนให้เขาโตเร็วกว่าเด็กทั่วไป เมื่อไต้ตั้งจิ้นอายุเพียง 4 ขวบ เขาก็เริ่มรู้จักหาเลี้ยงครอบครัวได้ด้วยตนเอง ดังตัวอย่างในตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 5 **ปรัชญาจากศพ** เป็นเหตุการณ์ที่ไต้ตั้งจิ้นไปช่วยทำงานในงานศพ เพื่อแลกกับเงินและเศษอาหาร ถือเป็นการช่วยหาเลี้ยงครอบครัวอีกทางหนึ่งนอกเหนือจากการขอกทาน

บ้านไหนมีคนตายบ้านไหนกำลังจัดงานศพ ขอให้เรารู้เราจะเล่นไปถึงทันที เพื่อจะไปถามดูว่าทางบ้านนั้นขาดลูกมือบ้างไหม ต้องการคนแบก “เหลียนจู้” หรือ “เหลียนจง” บ้างหรือเปล่า ที่เรียกว่า “เหลียนจู้” และ “เหลียนจง” คือ อุปกรณ์ที่บ้านเจ้าภาพงานศพใช้เป็นเครื่องนำขบวนในพิธีเคลื่อนย้ายศพ เดินอยู่หัวแถวถือธงแดงและธงขาว หลายคนอาจกลัวที่จะช่วยทำหน้าที่นี้ แต่สำหรับเด็กที่โตมาในสุสานอย่างผมแล้ว การแบกเหลียนจู้ถือเหลียนจงไม่ได้เป็นเรื่องเลวร้ายอะไรนัก ก่อนอื่นเจ้าภาพงานศพก็ต้องห่ออ้งเป่าให้เรา ค่าแรงก็ประมาณ 2-3 เหมารับเงินแล้ว เจ้าภาพยังจัดหาชุดกระสอบไว้ทุกซ์ให้กับเรานะอีก

...

พองานศพสิ้นสุดลง โดยทั่วไปเจ้าภาพก็มักจะจัดโต๊ะกินเลี้ยงเพื่อเชิญญาติๆ และแขกที่มาร่วมงานรับประทานอาหารกัน ผมก็รอนจนกว่าพวกเขาจะกินเสร็จ จากนั้นก็ขอ “ของเหลือ” ที่เทรวมกันมากิน แม้จะเป็นเพียงเศษอาหารที่มีทั้งรสเผ็ดเปรี้ยวหวานเค็มมัน ทุกรสชาติผสมรวมกันก็ตาม แต่นี่คืออาหารมื้อที่ดีที่สุดในการเร่ร่อนขอกทานของเราเลยทีเดียวนะ ในบางครั้งถ้าเศษอาหารมีมากพอ เราก็อาจจะกินเหลือไว้กินถึงพรุ่งนี้ได้

(ไต้ตั้งจิ้น ลูกขอกทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 32-33)

ไต้ตั้งจิ้น พยายามคิด พยายามต่อสู้ พยายามทำทุกอย่างทุกอย่างเกินกว่าที่เด็กในวัยเดียวกันคิดจะทำ เพียงเพื่อให้คนในครอบครัวทั้ง 14 ชีวิตได้มีอาหารกิน มีชีวิตอยู่รอดถึงวันรุ่งขึ้น จนวันหนึ่งเขาพาพ่อออกไปขอกทานเช่นเคย เขาได้พบกับลุงสองสามคน ลุงได้พูดคุยกับพ่อเรื่องอนาคตของเขาและพูดแนะนำให้เขาได้เรียน

หนังสือ คำพูดของลุงในวันนั้นจุดประกายความคิดของพ่อ ทำให้พ่อคิดที่จะส่งเขาเข้าเรียน ดังตัวอย่างในตอนต่อไปนี่

ตอนที่ 24 หยุดพเนจร เป็นเหตุการณ์ที่พ่อของ *ไต้ตงจิ้น* ตัดสินใจส่งเขาเรียนเพื่ออนาคตที่ดีกว่า ซึ่งการที่ *ไต้ตงจิ้น* จะเข้าเรียนหนังสือนั้น พวกเขาจะต้องมีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง จะซัดเซพเนจรดังเดิมไม่ได้อีกต่อไปแล้ว

วันหนึ่ง ผมพาพ่อออกไปขอทานเช่นเคย เดินกันมาถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ที่หน้าหมู่บ้านนี้มีต้นมะเดื่ออยู่สามสี่ต้น คุณลุงผมชาวสองสามคนกำลังนั่งโบกพัดรับลมเย็นอยู่ใต้ต้นไม้ พ่อผมจึงพ่อเดินเข้าไปขอเงินพวกเขา พวกเขา ก็มองผมแล้วมองพ่อ จากนั้นคุณลุงคนหนึ่งในนั้นถามผมว่า “ไอ้หนูเอ๊ย เอ็งได้ไปโรงเรียนหรือยัง” ไปโรงเรียน ฟังดูช่างห่างเหินอะไรเช่นนี้ แต่คิดก็ยังไม่กล้าเลย ผมจึงได้แต่ส่ายหน้า ไม่คิดเลยว่าคุณลุงคนนั้นจะส่ายหน้า แล้วท่านก็หันไปพูดกับพ่อว่า “โธ่เอ๊ย ลูกโตขนาดนี้แล้ว น่าจะให้เข้าโรงเรียน เรียนหนังสือสิ จะได้ไม่ต้องออกมาขอทานอย่างนี้ไง เป็นขอทานแล้วจะมีอนาคตหรือ หรือต่อไปก็ยิ่งอยากให้คุณเป็นเหมือนตัวเอง จะเป็นขอทานอย่างนี้ไปตลอดชาติเลยหรือ” พ่อไม่ได้พูดอะไร คุณลุงคนนั้นควักเงินออกมาจากกระเป๋าสิบหยวน วางบนมือพ่อเบา ๆ แล้วพูดต่อไปอีกว่า “เฮ้! นี่เงินสิบหยวน เอาไว้ให้คุณไปเรียนหนังสือซะนะ ต้องเรียนหนังสือแล้ววันหนึ่งจะได้มีโอกาสลืมตาอ้าปากกับคนอื่นเขาบ้าง”

...

คืนหนึ่ง พ่อเรียกผมเข้าไปหาตรงหน้าท่าน แล้วพูดว่า “วันนี้แกรีบนอนแต่หัวค่ำนะ เพราะพรุ่งนี้จะต้องตื่นแต่เช้าพ่อจะให้แกงจืดไปโถง ว่าจะไปธุระที่เขียนจู้สักหน่อย” หมู่บ้านเขียนจู้ อำเภออู้อี้ เขตไถจง เป็นที่อยู่ของลุง ผมจำได้ว่าเคยได้ยินจากที่พ่อเล่าเรื่องสมัยเด็ก ๆ ของท่านได้ฟัง ถึงจะเร่ร่อนกันมาเป็นสิบปี แต่พวกเราก็ไม่เคยผ่านไปทีนั้นเลย จึงไม่เคยพบกับป้าด้วย หรือว่าพ่อจะไปเขียนจู้หาลูกกับป้า “ก็แกอยากเรียนหนังสือสักไม่ใช่เรอะ ถ้าจะเรียนหนังสือก็จะเร่ร่อนต่อไปไม่ได้แล้ว เราต้องไปหาลุงของแกให้ช่วยคิดหาที่ทางเช่าบ้านให้เราอยู่กัน” พ่อบอกขึ้น

(*ไต้ตงจิ้น* ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 118-119)

จากตัวอย่างตอนดังกล่าว *ไต้ตั้งจิ้น* รู้สึกดีใจมากเพราะในที่สุดเขาจะมีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่ต้องเร่รอนอีกต่อไป เรื่องนี้ถือเป็นข่าวที่ดีที่สุดในช่วงชีวิตทุกข์ยากของเขาเลยก็ว่าได้

ตลอดช่วงของความทุกข์ยาก *ไต้ตั้งจิ้น* ต้องเผชิญกับความทุกข์ยากต่างๆมากมาย ทั้งเรื่องร้อนรุ่มจนจรไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ถูกรังแกดูถูกเหยียดหยาม แต่เขากลับไม่ยอมแพ้ เขาพยายามเอาชนะทุกสิ่งทุกอย่างด้วยใจที่มุมานะ กตัญญูมาโดยตลอด และสิ่งนี้เองที่ทำให้พ่อเขาเชื่อว่า *ไต้ตั้งจิ้น* จะสามารถพัฒนาชีวิตให้ดีกว่าเดิมได้เมื่อได้รับการศึกษา

3.2.2 ช่วงพยายามขจัดความทุกข์ยาก อยู่ในตอนที่ 25-37 ในช่วงนี้ถือเป็นช่วงที่ *ไต้ตั้งจิ้น* พยายาม แสวงหาสิ่งที่ดีกว่า จากเรื่องราวที่ผ่านมาทำให้เขารู้ถึงความยากลำบากที่เกิดขึ้น เขารู้ที่จะปรับเปลี่ยน *วิถีชีวิต* ที่จะอยู่รอด ในขณะที่เดียวกัน คำพูดที่ว่า “เรียนหนังสือแล้วจึงจะลืมตาอ้าปากได้” ที่เขาเคยได้ยินนั้น จุดประกายให้เขารู้สึกมีความหวังและอยากมีชีวิตที่ดีกว่าเดิม เขาอยากเรียนหนังสือมาก จนเมื่อพ่อส่งเขาเข้าเรียน เขารู้สึกตื่นเต้นมาก ดังตัวอย่างในตอนต่อไป

ตอนที่ 25 ไปโรงเรียน เป็นเหตุการณ์ที่ *ไต้ตั้งจิ้น* ได้ไปโรงเรียนวันแรก

ในที่สุดผมก็ได้ไปโรงเรียนเสียที ปีนี้ผมอายุ 10 ขวบแล้วจึงแก่กว่าเพื่อนนักเรียนร่วมชั้นถึงสองสามปี วันแรกที่ไปโรงเรียน ผมนึกถึง “หนังสือ” ที่จะได้เรียน นึกถึงคุณครูที่จะคอยสอนผมให้เขียนหนังสือเป็น นึกถึงโรงเรียนว่าช่างดูเหมือน “พระราชวัง” เสียจริง ผมบอกไม่ถูกเลยว่าตัวเองรู้สึกฮึกเหิมแค่ไหน ผมแทบจะเดินไปจนถึงโรงเรียนเลยทีเดียวผมลืมแทบทุกอย่าง ลืมพ่อตาบอด ลืมแม่ปัญญาอ่อน ลืมการขมขื่น ลืมการเร่รอน ลืมความเสียใจ ลืมเรื่องที่ทำให้ผมไม่มีความสุขไปเสียสิ้น ใจคิดแต่ว่าผมจะได้เรียนแล้ว ผมจะรู้หนังสือแล้ว

(*ไต้ตั้งจิ้น* ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 122)

ถึงแม้ *ไต้ตั้งจิ้น* ได้เรียนหนังสือ แต่เขายังคงต้องขอทานเช่นเดิม เพราะเขารู้ว่าครอบครัวเขาอยากจนมาก โดยในแต่ละวันเขามีกิจวัตรประจำวันดังนี้ ตื่นนอนตอนตี 5 อ่านหนังสือ อาบน้ำ หุงข้าวและไปโรงเรียน หลังจากเลิกเรียน เขาต้องไปขอทานจนถึงตี 2 ในขณะที่เขาขอทานเขาก็ ทำการบ้านและทบทวนบทเรียนไปด้วย หลังจากขอทานเขาต้องทำอาหารให้พ่อกิน เมื่องานทุกอย่างเสร็จเรียบร้อยจึงจะเข้านอน ดังตัวอย่างในตอนต่อไป

ตอนที่ 27 ความรู้ข้างถนน เป็นเหตุการณ์ที่ไ่ตงจิ้นต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น ทั้งเรียนการเขียน และการหาเลี้ยงครอบครัว

ผมรู้ว่าครอบครัวเรายากจนมาก การที่ผมได้เรียนหนังสือไม่ใช่เรื่องง่ายเลย เพื่อให้ทุกคนมีอะไรตักถึงท้องทั้งสามมือ หลังเข้าโรงเรียนแล้ว ผมจึงต้องเรียนไปด้วยออกขอทานไปด้วย ตอนเย็นหลังเลิกเรียนผมจะต้องออกไปขอทานกับพ่อจนถึงตีหนึ่งตีสองทุกวัน แล้วค่อยลากสังขารอันอ่อนล้าจวนสิ้นแรงกลับบ้านพอมาถึงบ้านก็ต้องช่วยทำอาหารให้พ่อกินรองท้อง กว่าจะทานทุกอย่างจะเสร็จเรียบร้อยก็ช่างเข้าตีสาม จากนั้นผมจึงจะได้ล้มตัวนอนอย่างสบายใจเสียที แล้วค่อยตื่นขึ้นมาอีกที่ตอนตีห้ากว่า อ่านหนังสืออาบน้ำหุงข้าว แล้วค่อยไปโรงเรียน หกปีของผมเร็วเหมือนหนึ่งวัน เพราะการไปโรงเรียนกินเวลาของผมไปเกือบทั้งวัน ดังนั้นพอถึงเวลาออกไปขอทานตอนกลางคืนจึงต้องแข่งขันกว่าเดิมอีกหลายเท่าตัว

(ไ่ตงจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 131-132)

จากตัวอย่างตอนดังกล่าว เห็นได้ว่า ไ่ตงจิ้น สามารถทำหน้าที่ทุกอย่างได้สมบูรณ์ เขาไม่ทิ้งการเรียน ไม่ทิ้งครอบครัว ในขณะที่เดียวกันเขากลับมีความพยายามมากขึ้นรู้ที่จะแบ่ง เวลา ใช้เวลาที่ผ่านไปทุกนาทีให้คุ้มค่าที่สุดเท่าที่จะทำได้

ความพยายามของเขาส่งผลให้เขาเป็นนักเรียนเรียนดี ได้รับรางวัลและคำชมเชยต่าง ๆ นานาจนทำให้เขารู้สึกปลื้มปิติ และมีพลังใจที่จะต่อสู้กับชีวิตในวันข้างหน้า ดังตัวอย่างในตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 28 รางวัลใบแรก เป็นเหตุการณ์ที่ไ่ตงจิ้นประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลในด้านการเรียนเป็นครั้งแรก

ในที่สุดผลการสอบวัดผลในเดือนแรกออกมา ปรากฏว่าผมสอบได้คะแนนเต็มทุกวิชา และสอบได้เป็นที่ 1 ของนักเรียนทั้งสาย ผมยังจำได้ว่าในวันประชมุนั้น ครูใหญ่เป็นผู้มอบรางวัลอยู่ที่หน้าเวที ตอนที่ครูใหญ่ประกาศว่า “ขอเชิญเด็กชาย ไ่ตงจิ้น ประถมหนึ่ง ห้อง ข. ให้ออกมารับรางวัล” ผมตื่นเต็นดีใจจนตัวสั่น ขนลุกชูไปทั้งตัว ผมอยากจะตะโกนออกมาเหลือเกินว่า “ผมเองครับ! ผมเอง! ผมเองครับ!” ผมวิ่งออกไปรับเกียรติบัตรและรางวัลด้วยความปลาบปลื้ม ในวินาทีที่มีมือผมได้สัมผัสกับเกียรติบัตรนั้น ผมรู้สึกราวกับถูกไฟฟ้าช็อต มือผมสั่นจนแทบจะถือเกียรติ

บัตรบาง ๆ แผ่นนั้นเอาไว้ไม่ให้ไหม้ น้ำตา ร้อนฝ่ามือลดลงบนเกียรติบัตร ที่ 1!

ที่ 1! ผมทำได้แล้ว ผมทำได้แล้วจริงๆ

(*ไถ่ดวงจันทร์* ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 140)

วันเวลาแห่งความพากเพียร ที่เขาสู้คัดค้านอ่านหนังสือข้างถนน คุณเข้าทำการบ้านกับ พี่ ความ
อดสาหะของเขาไม่ได้สูญเปล่าเลย เขาสอบได้ที่ 1 คณะครูอาจารย์และนักเรียนทั้งโรงเรียนต่างชื่นชม เขา ใน
ที่สุดความมุมานะของเขา ก็เป็นที่รำลึกกันไปทั่วละแวกบ้าน ใครๆก็รู้ว่าเขาสอบได้ที่ 1 เป็นเด็กเรียนดี ได้ใบ
ประกาศเกียรติคุณกว่า 80 ใบ เวลาชาวบ้านสอนลูกหลานก็มักจะบอกลูกหลานให้ดูตัวอย่าง *ไถ่ดวงจันทร์* ที่มีพ่อ
แม่พิการ ไม่รู้หนังสือ แคมยังเป็นของท่านอีก แต่ลูกกลับเก่ง ขยัน และกตัญญู

ชีวิตของ *ไถ่ดวงจันทร์* ในช่วงพยายามขจัดความทุกข์ยากนั้น เห็นได้ว่าเขาลำบากกว่าเด็กคนอื่น ๆ มาก เขา
จึงต้องขยันพยายามและอดทนมากกว่าเด็กคนอื่น ๆ เพราะเขารู้ว่าการศึกษาคจะสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตเขาและ
คร้วคร้วให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้ จนเมื่อเขาประสบความสำเร็จในด้านการเรียน ชีวิตความเป็นอยู่ของ
เขาและครอบครัวก็ค่อยๆดีขึ้นตามลำดับ

3.2.3 ช่วงประสบความสำเร็จ อยู่ในตอนที่ 38-49 ในช่วงนี้ถือเ็นช่วงที่ *ไถ่ดวงจันทร์* ประสบ
ความสำเร็จในชีวิตเพราะหลังจากที่เขาจบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมปลาย เขาตัดสินใจเรียนต่อสายอาชีวะ
เพราะจะได้หางานพิเศษทำในระหว่างเรียน เขาเริ่มใช้ชีวิตทำงานอย่างจริงจัง ดังตัวอย่างในตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 43 รากมนุษย์ เป็นเหตุการณ์ที่ *ไถ่ดวงจันทร์* เรียนต่อสายอาชีวะและทำงานหาเงินควบคู่กันไป โดย
ในแต่ละวันเขามีกิจวัตรประจำวันดังนี้ ตอนเช้าไปเรียน หลังเลิกเรียนไปทำงานที่โรงงาน กว่าจะเลิกงานกลับ
ถึงบ้านก็หำหุ้ม เทียงคิ่น หลังจากนั้น ทำการบ้าน อ่านหนังสือ พอถึงวันหยุด เขาก็ต้องไปทำงานที่เล่าเป็ด ได้
ค่าแรงวันหนึ่งประมาณ 800 หยวน และค่าแรงกะกลางคืนที่โรงงานอีก 3,000 เหยียญ ซึ่งเพียงพอสำหรับ
ค่าใช้จ่ายในครอบครัวเขา

พอเข้ามาเรียนในโรงเรียนอาชีวะประจำจังหวัดแล้ว ผมก็เริ่มต้นชีวิตแบบ
ใหม่ด้วยการเรียนด้วยทำงานไปด้วย ทุกวันหลังเลิก ผมก็จะปั่นจักรยานที่
คุณครูเงินเมี่ยวและคุณครูหวางซู่เอ๋อมอบให้เป็นของขวัญตอนเรียนจบชั้น
ประถม จากอำเภออุ๋รื่อ ผ่านหมู่บ้านอู่เฟิงจนมาถึงต้าหลี่ รวมแล้วก็
ประมาณสามสิบกิโลเมตรได้ ถ้าเป็นหน้าร้อนก็ปั่นกันจนเหงื่อท่วมหลัง
ทีเดียว ถ้าเป็นหน้าหนาวก็หนาวจนสิ้นขาไปทั้งตัว จากโรงเรียนก็ตรงมาที่
โรงงานเพื่อเข้างานกะดึก กว่าจะเลิกงานกลับถึงบ้านก็หำหุ้มเข้าไปแล้ว
จากนั้นผมจึงจะมีเวลาทำการบ้านอ่านหนังสือบ้าง พอถึงวันหยุด ผมก็

ไม่ได้หยุด ทุกวันอาทิตย์ผมก็จะไปทำงานที่เค้าเปิดตามคำแนะนำของ
อาจารย์จวงเซินหลิน

(ไต้ตงจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 214)

ถึงแม้เขาจะต้องทำงานหนัก ด้วยการ ใช้แรงงาน เพื่อแลกเงินทองมาเลี้ยงดูครอบครัว แต่เขาก็รู้สึก
ภูมิใจไม่ใช่น้อย เพราะเขาไม่ต้องเป็นขอทานอีกต่อไป เขาไม่ต้องทนให้ใครมาดูถูกเหยียดหยามอีก

ในระหว่างที่ทำงาน ไต้ตงจิ้น ได้คบหาคุยใจกับ ลีเสี๋ย ซึ่งเป็นเพื่อนสมัยเรียน แต่ด้วยสถานะทาง
ครอบครัวของ ไต้ตงจิ้น ทำให้พ่อของลีเสี๋ยกีดกัความรักของเขาทั้งสองโดยการไม่ยอมให้เขาทั้งสองได้พบ
และติดต่อกัน ดังตัวอย่างในตอนต่อไป

ตอนที่45 ภวังค์รัก เป็นเหตุการณ์ในตอนที่พ่อของลีเสี๋ยโกรธมากที่รู้ว่า ไต้ตงจิ้นกับลีเสี๋ยยังคงคบหา
และติดต่อกันอยู่

พ่อของลีเสี๋ยโกรธมากจนถึงขั้นขึ้นเสียงกับเธอว่า “ແຈງຕັດໃຈຊະເລືອກເອາ
ໃກກໍໄດ້ຊັກຄົນໜຶ່ງ ຍັງ ໄມ່ນັກດີກວ່າ ໄອ້ລູກຂອຫານນັ້ນແນ່ ” ลีเสี๋ยก็เถียงกลับ
ด้วยเสียงที่แข็งพอ ๆ กันว่า “หนูชอบเขา ที่เขาเป็นคนกตัญญู รัก
ความก้าวหน้า” คุณลุงหลินโกรธจัดยิ่งกว่าเดิม “ແຕ່ງານກັບຂອຫານ ນີ່ແກ
ຄິຈະທຳລາຍຊື່ເສີຍຕຣະກູລຸລິນຂອເຣາໃຫ້ຍ່ອຍຢັບຫຼືອື່ ັງ ” ทานโกรธจน
ไม่ยอมพูดกับลีเสี๋ยอีก แม่ของลีเสี๋ยก็ยิ่งร้อนใจ ได้แต่อ่อนนออนขอร้องให้
เธอตัดใจเสี๋ยที โลกนี้มีผู้ชายอีกเยอะแยะไป ใช่ว่าจะแต่ “อาจิ้น” คนเดียว
เสี๋ยเมื่อไร ทำไมจะต้องเอาเขามาเป็นเหตุให้ต้องผิดใจกับคนในครอบครัว
ด้วยเล่า ลีเสี๋ยส่ายหน้าทั้งน้ำตา ปวดร้าวที่พวกเขาไม่เข้าใจ

(ไต้ตงจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 225)

การที่ทางบ้านของลีเสี๋ยกีดกันความรัก ทำให้ไต้ตงจิ้นพยายามตั้งใจทำงาน ทำทุกวิถีทางเพื่อเอาชนะ
ใจครอบครัวของลีเสี๋ย จนในที่สุดเขาได้เป็นเจ้าของ บริษัทผลิตอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย “จงเหม่ย” ลีเสี๋ยเองก็
พยายามตั้งใจทำงานทำทุกวิถีทางเพื่อให้ครอบครัวของเธอยอมรับ ไต้ตงจิ้น จนในที่สุด ไต้ตงจิ้น กับลีเสี๋ยก็ได้
แต่งงานกัน ดังตัวอย่างในตอนต่อไป

ตอนที่46 วันแต่งงาน เป็นเหตุการณ์ที่พ่อของลีเสี๋ย ยอมเปิดใจคุยกับลีเสี๋ยก่อนคืนวันแต่งงาน

คืนก่อนวันแต่งงาน พ่อของลีเสี๋ยยอมเปิดใจพูดกับลูกสาวว่า

“พ่อขอ งอาจิ้นตาบอด แม่กับน้องของเขาก็ปัญญาอ่อน ลูกรู้ไหม

ว่าต่อไปลูกจะต้องเจอกับอะไรบ้าง ” ลีเสี่ยพยักหน้า พ่อตายังพูด
อีกว่า “มีผู้ชายดีๆ ให้เลือกอีกตั้งเยอะแยะแต่แก่กลับจะเอา
ครอบครัวที่โศคร้ายที่สุดในโลกคนนี่ให้ได้ ในเมื่อแกตัดสินใจ
เลือกเอง แกก็ต้องเตรียมใจรับเรื่องที่จะจะต้องเจอเอาเองนะ

(ไต้ตงจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต : 228)

ในวันแต่งงานบรรดาญาติๆ ของลีเสี่ยต่างไปที่บ้านของ ไต้ตงจิ้น และได้เห็นเกียรติบัตรต่างๆ ที่
ไต้ตงจิ้นเคยได้รับ พวกเขาต่างพากันสนใจและเข้ามาพูดคุยกับลีเสี่ยว่า “หนูนี่ตาแหลมจริง ๆ นะ เลือกเจ้าบ่าว
ได้ถูกคนแล้วละ ขอเพียงแต่ให้พวกเธอขยันขันแข็งมีน้ำออคน้ำทนพากเพียรอย่างนี้ต่อไป รับรองเลยว่าจะต้อง
เจริญก้าวหน้าแน่” ไต้ตงจิ้นซาบซึ้งน้ำใจและให้คำมั่นสัญญากับลีเสี่ยว่า เขาจะต้องทำให้ลีเสี่ยมีความสุขที่สุด
ให้ได้

ชีวิตของ ไต้ตงจิ้น ในช่วงประสบความสำเร็จนั้น ไม่ได้มาโดยง่าย แต่เมื่อเขาได้รับการศึกษาแล้ว
เขาได้นำความรู้ความสามารถมาช่วยพัฒนาให้เขาประสบความสำเร็จทั้งในด้านการงาน ครอบครัว และ
ความรัก อีกทั้งเขามีความพยายาม มานะอดทน กตัญญู เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมให้เขาประสบความสำเร็จในชีวิต

จากชีวิตของ ไต้ตงจิ้น ในทั้ง3ช่วง เห็นได้ว่า ชีวิตคนเราสามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยต้องมีปัจจัยที่
ช่วยในการเปลี่ยนแปลง ในช่วงที่ทุกข์ยาก ไต้ตงจิ้น ใช้ความมุมานะ อดทน เป็นแรงผลักดัน ส่วนในช่วง
ประสบความสำเร็จนั้นมีการศึกษาเป็นปัจจัยหลักที่ช่วยทำให้เขาเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่อง ไต้ตงจิ้น
จึงเป็นผู้ที่ใช้ความรู้ ความสามารถ ความมุมานะอดทน ความเพียรบากบั่น จนในที่สุดเขาประสบความสำเร็จ
ในชีวิต

4. การศึกษาเรื่องสถานภาพทางสังคมในสารคดีอัตชีวประวัติ เรื่อง“ไต้ตงจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตา ชีวิต”

ในหัวข้อนี้จะพิจารณาเรื่องการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ ไต้ตงจิ้น เพื่อให้การพิจารณา
เป็นไปได้อย่างชัดเจน ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมตามแนวทางสังคมวิทยาเป็น
ลำดับแรก

4.1 ความหมายของสถานภาพ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ให้ความหมายของ “สถานภาพ” ไว้ว่าเป็น
ฐานะ ตำแหน่ง หรือเกียรติยศของบุคคลที่ปรากฏในสังคม (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน, 2525 : 767)

นอกจากนี้ นักวิชาการได้ให้ความหมายของ “สถานภาพ” ไว้ดังนี้

สถานภาพ เป็นตำแหน่งที่ได้จากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม เป็นสิทธิและหน้าที่ทั้งหมดที่บุคคลมีอยู่ เกี่ยวข้องกับผู้อื่น และสังคมส่วนรวม สถานภาพจะกำหนดว่าบุคคลนั้นมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไรในสังคม สถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะบุคคล ทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น และมีอะไรเป็นเครื่องหมายของตนเอง (สุพัตรา สุภาพ, 2536 : 26)

จากนิยามความหมายของ “สถานภาพ” ตามที่กล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า สถานภาพก็คือ ตำแหน่งหน้าที่ สิทธิและเกียรติยศชื่อเสียงที่บุคคลมีอยู่ หรือได้รับในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือจากความสำเร็จในหน้าที่การงาน

4.2 หลักเกณฑ์เรื่องสถานภาพทางสังคม

ทัศนีย์ ทองสว่าง (2549) เขียนหนังสือเรื่อง “สังคมวิทยา” โดยศึกษาสังคมมนุษย์ กล่าวว่าในสังคม ทุกสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมที่มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ หรือสังคมเชิงซ้อนก็จะมีการจัดลำดับชนชั้นของคนในสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อลักษณะความสัมพันธ์ของมนุษย์ในแต่ละสังคม การจัดลำดับชนชั้นทางสังคมถือว่าเป็นวัฒนธรรมสากลอย่างหนึ่ง คือ มีปรากฏอยู่ในทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมเกษตรกรรมหรือสังคมอุตสาหกรรม หรือไม่ว่าจะเป็นในอดีตหรือปัจจุบัน (ทัศนีย์ ทองสว่าง, 2549 : 37)

ระบบสังคมโดยทั่วไปเป็นสังคมเปิด (Open Society) สังคมแบบนี้จะเปิดโอกาสให้บุคคลสามารถเลื่อนลำดับชนชั้นหรือสถานภาพของตนเองได้ โดยขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคล ทุกคนมีโอกาสแข่งขันหาความสำเร็จหรือเลื่อนสถานภาพของตนเอง เช่น เกิดเป็นลูกชวานาก็ไม่จำเป็นจะต้องเป็นชวานาอยู่ตลอดไป สังคมแบบนี้ทำให้คนเกิดกำลังใจและความกระตือรือร้นในการหาความเจริญใส่ตัว (ทัศนีย์ ทองสว่าง, 2549 : 39)

ทรัพย์สินสมบัติและรายได้ ครอบครัวและวงศ์ตระกูล การศึกษาและอาชีพมีผลต่อการจัดลำดับชนชั้นทางสังคม สังคมโดยทั่วไปมักจะใช้เกณฑ์เหล่านี้ในการพิจารณาการจัดลำดับชนชั้น เช่น บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูง บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงานมีรายได้สูง บุคคลเหล่านี้จะได้รับการยกย่อง ส่วนบุคคลที่มีทรัพย์สินสมบัติ มีบ้านใหญ่โต มีรถหรูหรามีเครื่องเพชรนิลจินดา ทรัพย์สินมรดกนอกกายเหล่านี้จะเป็นเครื่องยกฐานะของบุคคลให้สูงขึ้นได้เช่นกัน

การเลื่อนชนชั้นทางสังคมนั้นมีความเกี่ยวข้องกับสถาบันต่างๆในสังคมที่สำคัญ 3 สถาบัน คือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันเศรษฐกิจ (ทัศนีย์ ทองสว่าง, 2549 : 44)

4.2.1 สถาบันครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดของสังคมเพราะเป็นสถาบันแรกของการวิวัฒนาการของสังคมมนุษย์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ยังไม่พบว่ามีสังคมมนุษย์ใดในโลกนี้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยปราศจากสถาบันที่เรียกว่า “ครอบครัว” (สนิท สมักรการ, 2519 : 4)

ความหมายของครอบครัว ครอบครัวหมายถึง กลุ่มบุคคลที่มาวมกันโดยการสมรส โดยทางสายโลหิต หรือการรับเลี้ยงดู (คือเป็นบุตรบุญธรรมก็ได้ ปกติแล้วหมายรวมถึงครอบครัวที่ประกอบด้วยสามีและภรรยา โดยไม่มีบุตรของตนเอง) มีการก่อตั้งขึ้นเป็นครอบครัว มีปฏิริยาโต้ตอบซึ่งกันและกันในฐานะที่เป็นสามีและภรรยา เป็นพ่อและแม่ เป็นลูกชายลูกสาว เป็นพี่เป็นน้อง โดยการรักษาวินัยธรรมเดิมและอาจจะมีการสร้างสรรค์วัฒนธรรมใหม่เพิ่มเติมก็ได้ (สุพัตรา สุภาพ, 2536 : 66)

หน้าที่ของสถาบันครอบครัว ในสังคมแบบเดิม (Primitive Society) ของมนุษย์ ครอบครัวทำหน้าที่หลายด้าน เช่น ด้านปกครอง เศรษฐกิจ ศาสนา และสังคม กล่าวคือ ครอบครัวต้องทำหน้าที่ป้องกันสมาชิกให้พ้นภัยพิบัติต่างๆ ทำการผลิตและแจกจ่ายเครื่องอุปโภค บริโภคแก่สมาชิก ตลอดจนการปลูกฝังความศรัทธา ความเชื่อในลัทธิต่างๆอีกด้วย ในสมัยปัจจุบันนี้ครอบครัวต้องทำหน้าที่เพิ่มขึ้นจากเดิมหลายประการ โดยเฉพาะเกี่ยวกับทางด้านการศึกษา และการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีของชาติให้คงอยู่ตลอดไป (ทัศนีย์ ทองสว่าง, 2549 : 80)

หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว (สมชาย สุพันธุ์วิช, 2554 : 127-129)

พ่อ มีหน้าที่เป็นผู้นำในด้านต่างๆ มีหน้าที่หารายได้เลี้ยงดูครอบครัว ปกป้องคุ้มครองทุกคนในบ้าน ดูแลทุกข์สุขของสมาชิก ไม่ดูถูกเหยียดหยามหรือทุบตี คอยอบรมสั่งสอนลูกให้ประพฤติปฏิบัติดี และคอยสนับสนุนชื่นชมเมื่อลูกประสบความสำเร็จ

แม่ มีหน้าที่ดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว ต้องดูแลอบรมลูกให้เป็นคนมีเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์ เป็นที่พึ่งของลูก เป็นแม่บ้านที่ดีควรขยันขันแข็งทั้งงานในบ้านและงานนอกบ้าน อุปการะดูแลคนในบ้านให้ได้รับความสุข ตลอดจนพยายามเอาใจใส่สามีและลูก สอนลูกให้มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ เมื่อลูกทำดีก็ชมเชย เมื่อลูกทำผิดก็แนะนำตักเตือน

ลูก ลูกที่ดีต้องเคารพและมีความกตัญญูต่อพ่อแม่เพราะท่านเลี้ยงดูเรามาตั้งแต่เด็ก ลูกจึงควรระลึกถึงบุญคุณของท่านและหาทางตอบแทนตามควร ลูกที่ดีจะไม่คือไม่พูดเท็จ ควรรับฟังคำแนะนำของพ่อแม่ เพราะท่านมีประสบการณ์มากกว่า ลูกที่ดีต้องรักเรียนและดำเนินชีวิตในทางที่ตรงไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยไม่เห็นเงินเป็นของไร้ค่า รู้จักประหยัดและสะสมออมตั้งแต่เด็กเพื่ออนาคตที่ดีในวันข้างหน้า ลูกที่ดีต้องเห็น

ความสำคัญของพ่อแม่ ไม่ลบหลู่ดูถูก ลูกที่ดีจะต้องช่วยทำงานบ้านตามสมควรแก่ความสามารถ ที่สำคัญไม่ทำตัวให้เป็นภาระของพ่อแม่ให้หนักหน่อ้นกว่าที่เป็นอยู่

ครอบครัวถือเป็นสถาบันที่เก่าแก่ที่สุด และเป็นรากฐานของระบบสังคมทั้งหลาย ครอบครัวเป็นหน่วยผลิตเพื่อเลี้ยงชีวิตสมาชิก เป็นแหล่งที่ทำให้เด็กมีพัฒนาการ และสร้างบุคลิกภาพอย่างมีแบบแผนที่ดีงาม

4.2.2 สถาบันการศึกษา นับว่าเป็นสถาบันทางสังคมซึ่งเป็นที่ยอมรับทั้งในแง่ความเชื่อและในแง่ของตัวกฎหมายให้ทำหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่สมาชิกในสังคม ตั้งขึ้นเพื่อการเรียนรู้ของเด็กและสมาชิกอื่นๆ

ความหมายของการศึกษา ทศนิยม ทองสว่าง ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้ (ทศนิยม ทองสว่าง, 2549 : 122)

การศึกษา คือ ขบวนการที่จะช่วยให้เด็กนำเอาความคิด ความอ่านในตัวของเขาเองออกมาใช้อย่างดีที่สุด

การศึกษา คือ ขบวนการที่จะพัฒนาความสามารถของทุกๆคน โดยความสามารถนั้นๆ เป็นมรดกตกทอดกันสืบมาในหมู่มนุษย์ทางกรรมพันธุ์หรือทางบูรณาการในอดีตชาติ

การศึกษา คือ ขบวนการที่จะกระตุ้นให้สมองได้รับรู้ แล้วรวบรวมไว้ซึ่งสรรพความรู้และคุณค่าต่างๆ เพื่อนำไปประพฤติปฏิบัติ

การศึกษา คือ ขบวนการจารึกแล้วจารึกเล่า ซึ่งประสบการณ์ทางสังคมของมนุษย์ให้เป็นที่ประจักษ์ในความคิดของแต่ละปัจเจกบุคคล

การศึกษา คือ ขบวนการสั่งสอนอบรมเยาวชนให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมไม่ว่าจะเป็นทางโลกหรือทางธรรม หรือให้อยู่ได้ทั้งทางโลกและทางธรรมพร้อมๆกันไปในตัว

หน้าที่ของสถาบันการศึกษา (ทศนิยม ทองสว่าง , 2549 : 122-124) คือการให้การศึกษาแก่สมาชิกในสังคมทุกๆด้าน ดังต่อไปนี้ รักษาและถ่ายทอดวัฒนธรรมให้กับสมาชิกของสังคม ฝึกฝนอาชีพให้แก่เยาวชนส่งเสริมการเรียนรู้ในการเข้าสังคม สร้างความเป็นปึกแผ่นให้ประเทศชาติ ส่งเสริมการพัฒนาของบุคคล สถาบันการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญที่จะเป็นวิถีทางนำเด็กและเยาวชนให้ประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องในสังคม สถาบันการศึกษาประกอบไปด้วย สถาบัน บุคลากรและนักเรียน

สถาบัน คือ สถานที่ที่ให้การศึกษาโดยเริ่มตั้งแต่ระดับชั้น โรงเรียนอนุบาล โรงเรียน ประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือระดับมหาวิทยาลัย

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการสถาบันการศึกษาที่สำคัญ คือ ครูอาจารย์ ซึ่งมีหน้าที่อบรมสั่งสอน ศิษย์ ให้รู้ระเบียบแบบแผนของสังคม สอนให้ศิษย์ได้พัฒนาบุคลิกภาพ และถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ได้นำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพตามความถนัด

นักเรียน มีหน้าที่ เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูอาจารย์ ตั้งใจเรียน ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมาย และใฝ่หาความรู้รอบตัวเพื่อเป็นประสบการณ์ไปใช้ในอนาคต

การศึกษาเป็นกระบวนการมุ่งสร้างเสริมคุณภาพของพลเมืองให้สามารถดำรงชีวิตและทำ ประโยชน์แก่สังคม การศึกษาทำให้คนมีความรู้ ความเข้าใจและเห็นคุณค่าในวิทยาการ ทำให้คนมีความ รับผิดชอบต่อชาติ ต่อท้องถิ่น ต่อครอบครัวและต่อตนเอง ทำให้คนมีความขยันหมั่นเพียร มีความสามารถมี ทักษะในการประกอบอาชีพและรู้จักพัฒนาการงานอาชีพ รู้จักการแสวงหาความจริง รู้จักการแก้ปัญหาและ ช้อชดแย้งด้วยปัญญาโดยสันติวิธี

4.2.3 สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันเศรษฐกิจ เป็นสถาบันที่สำคัญของสังคมเช่นเดียวกับ สถาบันอื่นๆ การที่มนุษย์ต้องแสวงหาสิ่งต่างๆมาเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองทั้งความต้องการ ทางด้านร่างกายและความต้องการทางด้านจิตใจ ทำให้มนุษย์ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับสถาบันทางเศรษฐกิจ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สถาบันเศรษฐกิจมีเป้าหมายอยู่ที่การกินคืออยู่ดีของประชาชน ดังนั้นกิจกรรมทาง เศรษฐกิจจึงเกี่ยวข้องกับกรรมวิธีที่จะก่อให้เกิดความมั่งมี การกินดี อยู่ดี หรืออย่างน้อยเพื่อการมีกินมีใช้ของ ประชาชน (ทัศนีย์ ทองสว่าง, 2549 : 141)

ความหมายของระบบเศรษฐกิจ คือ พฤติกรรมที่กระทำอยู่เสมอๆ จนกลายเป็นที่ยอมรับ ของบุคคลในสังคมต่างๆ และยึดถือเป็นแบบหรือแนวทางในการปฏิบัติของสมาชิกในสังคมอันเกี่ยวเนื่องกับ แบบต่างๆในทางเศรษฐกิจ คือ ระบบวิธีการผลิต ระบบการแลกเปลี่ยน ระบบการแบ่งงาน ระบบการถือ ครองทรัพย์สิน และระบบการกระจายการผลิต (ทัศนีย์ ทองสว่าง, 2549 : 142)

หน้าที่ของสถาบันทางเศรษฐกิจ คือ จัดหาปัจจัยในการดำรงชีวิตของมนุษย์เช่นอาหาร ที่อยู่ อาศัย ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม การที่จะให้ได้สิ่งต่างๆ เหล่านี้ก็ต้องทำการผลิต แจกจ่าย เพื่อให้ถึงมือ ผู้ใช้จะได้อุปโภค บริโภค เพื่อมีชีวิตอยู่ต่อไป ส่วนที่สำคัญอีกอย่างที่ขาดไม่ได้ในระบบเศรษฐกิจ คือ ตัวกลางในการแลกเปลี่ยน สิ่งของต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันอยู่ในรูปแบบของ เงิน (ทัศนีย์ ทองสว่าง, 2549 : 144)

เงิน ทรัพย์สินสมบัติและรายได้ ทำให้บุคคลมีหน้าตา ได้รับการยกย่องจากสังคมและมักจะได้รับการยึดถือเป็นตัวอย่างว่าเป็นผู้มีความสำเร็จในการทำงาน บุคคลที่มีทรัพย์สินสมบัติและรายได้สูงย่อมมีโอกาสเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตได้มากกว่าและมีโอกาสในด้านอื่นๆ อีกกว่า

หลักเกณฑ์เหล่านี้จะนำมาใช้วิเคราะห์เรื่องการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ *ไต้ตงจิ้น* ตามประเด็นที่กล่าวไว้ข้างต้น

4.3 การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ *ไต้ตงจิ้น*

สารคดีอัตชีวประวัติ เรื่อง “*ไต้ตงจิ้น* ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ” ผู้ศึกษาเห็นได้ว่า *ไต้ตงจิ้น* สามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพของตนเองได้ดังนี้

4.3.1 สถานภาพครอบครัว ครอบครัวของ *ไต้ตงจิ้น* ประกอบไปด้วยพ่อแม่ และพี่น้อง 12 คน เขาเป็นลูกคนที่ 2 ของครอบครัว พ่อเป็นขอทาน แม่เป็นคนปัญญาอ่อน *ไต้ตงจิ้น* และพี่สาวจึงต้องรับหน้าที่ดูแลน้องๆ แทนพ่อแม่

พ่อของ *ไต้ตงจิ้น* มีบทบาทเป็นผู้นำครอบครัว พ่อจะคอยปกป้องคนในครอบครัวรวมถึงดูแลเรื่องปากท้องของสมาชิกในบ้าน ถึงแม้ว่าพ่อจะดูแลคนในครัวครอบได้ไม่ดีเท่าคนที่มิฐานะ แต่พ่อก็ไม่เคยสอนให้ลูกๆ ลักขโมย พ่อคอยปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่ลูกๆ อยู่เสมอ เช่น ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู รับผิดชอบต่อหน้าที่ สอนให้เห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ตัวอย่าง คำสอน ระหว่างทางที่เร่ร่อนไป พ่อจะสอนให้ *ไต้ตงจิ้น* เก็บเศษก้อนหิน เศษกระดาษ และตะปู้ที่ตกอยู่ตามทางเดินออกไปทิ้ง หรือหากทางเดินเป็นหลุมขนาดใหญ่ ให้ใช้ไม้ผูกผ้ามาปักเป็นสัญลักษณ์ เพื่อไม่ให้คนที่รีบเดินตอ นกลางคืนอาจไม่ทันระวังสะดุดล้มเป็นอันตรายได้ พ่อสอนว่า “เมื่อตัวเองเคยเจ็บมาแล้วก็อย่าให้คนอื่นมาเจ็บซ้ำรอยเดิมอีก” พ่อเป็นคนไม่มีการศึกษา แต่เรื่องราวมากมายที่พ่อได้สอนให้แก่ *ไต้ตงจิ้น* นั้นล้วนเป็นเรื่องที่ออกมาจากใจทั้งสิ้น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ *ไต้ตงจิ้น* ได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กๆ และ *ไต้ตงจิ้น* นำมาปฏิบัติใช้โดยตลอด

พ่อเป็นคนโมโหร้าย อารมณ์รุนแรง หาก *ไต้ตงจิ้น* ทำอะไรผิดโดยไม่ตั้งใจแม้เพียงสักนิด ก็จะต้องถูกพ่อตี ถูกลงโทษ

ครั้ง เหตุการณ์ เมื่อตอน *ไต้ตงจิ้น* เป็นเด็ก เขายังไม่ได้เรียนหนังสือ ความจำก็ไม่ค่อยจะดี บางครั้งพ่อใช้ให้เขาไปซื้อของ แต่เขาจำไม่ได้ว่าพ่อใช้ให้ออกมาซื้ออะไร เขาจึงต้องกลับบ้านไปถามซ้ำทันทีทันใดนั้นเขาก็ถูกพ่อตี การตีของพ่อแต่ละครั้งนั้นตีมากกว่า 10 ที พ่อถึงจะยอมรามือ

บางครั้งเขาจูงมือพ่อเดิน เขาไม่ทันระวังไปเหยียบโดนจี้วัวจี้ควายเข้า เขาก็จะถูกตี พ่อจะดูว่า “นอนหลับหรือไง เดินไม่รู้จักดูทาง หรือว่าแกก็เป็นไอ้บอดเหมือนข้า”

ตอนเล็กๆ เขามักคิดเสมอว่าพ่ออบรมสั่งสอนเคร่งครัดเกินไป มันทำให้เขาไม่กล้าขัดคำสั่งพ่ออีกเลย เขาขอให้พ่อลงโทษแต่โดยดีไม่ปริปากบ่น ไม่ได้โกรธแค้น เพียงแต่เขามักจะฝันร้ายเสมอ มักจะฝันเห็นไม้เรียวของพ่อกำลังลอยมา เขากลัวไม้เรียวของพ่อจนตื่นสมอง

การที่ *ไต้ตงจิ้น* เกิดมาในครอบครัวของท่าน เขาไม่ได้โกรธแค้นชะตากรรม แต่อย่างไรจะให้เขาของท่านก็ดี เร่ร้อนก็ดี เขาเต็มใจยอมทำทุกอย่าง เสียแต่ว่าพ่อเป็นคนอารมณ์รุนแรงเท่านั้น

ส่วน แม่เป็นคนปัญญาอ่อนตั้งแต่กำเนิด และยังเป็นโรคลมบ้าหมู แม่จึงไม่มีบทบาทในการดูแลคนในครอบครัวเลย เพราะเพียงลำพังแม่ก็ไม่สามารถดูแลตัวเองได้เช่นกัน เวลาแม่ปวดปัสสาวะหรืออุจจาระก็จะถ่ายออกมาเลอะเทอะเสื้อผ้า รวมถึงการมีประจำเดือนของแม่ *ไต้ตงจิ้น* กับพี่สาวจึงต้องช่วยกันดูแลปรนนิบัติทุกอย่างให้กับแม่ ผู้นำสงสารด้วยความเต็มใจ แม่ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าคนไหนเป็นลูก บางครั้งเมื่อแม่โมโหก็จะทำร้ายทุบตี *ไต้ตงจิ้น* เขาพยายามบอกแม่ว่า เขาเป็นลูกแม่ เป็นลูกที่แม่คลอดออกมาแต่ก็ไม่สามารถเรียกสติของแม่ได้ บางครั้งเขารู้สึกแค้นใจเหลือเกิน ในโลกนี้จะมีแม่สักกี่คนที่จำลูกตัวเองไม่ได้

พี่สาว มีบทบาทดูแลแม่และน้องๆ ในวันที่พ่อและ *ไต้ตงจิ้น* ออกไปของท่าน บางวันพี่สาวก็จะออกไปช่วยของท่านเป็นเพื่อน *ไต้ตงจิ้น* *ไต้ตงจิ้น* กับพี่สาวรักและสนิทสนมกันมากไม่ว่าจะเกิดเรื่องอะไรขึ้นเขาทั้งคู่เขาจะคอยปลอบใจกัน ช่วยกันแบกรับภาระทุกอย่าง พี่สาวคือกำลังใจที่ดีที่สุดของ *ไต้ตงจิ้น* แต่เพื่อปากท้องของคนในบ้านและเพื่อที่ *ไต้ตงจิ้น* จะได้มีโอกาสเรียนหนังสือ พ่อจึงต้องขาย พี่สาวผู้เสียสละให้กับช่องโสเภณีตอนที่สาวอายุเพียง 13 ปี พี่สาวไม่เคยมีโอกาสได้รับการศึกษาเลยตลอดชีวิตแต่กลับยอมเสียสละความสุขและความสุขทั้งชีวิตของเธอเพื่อคนในครอบครัว

พี่สาวต้องไปเป็นพนักงานต้อนรับในช่อง ซึ่งขณะนั้นเธออายุน้อยที่สุดในช่อง จึงต้องรับแขกบ่อยที่สุด เธอแทบจะทนความทุกข์ทรมานที่สุ่มเข้ามาทั้งทางกายและทางใจไม่ไหว คิดจะหนีกลับบ้านหลายครั้ง แต่แม่เล่าขานว่าพ่อเอาเงินขายตัวไปหมดแล้ว ถ้าคิดจะหนีก็ต้องให้พ่อเอาเงินมาไถ่ตัวคืน เธอจึงจำต้องรับสภาพต่อไปแต่โดยดี

ส่วน *ไต้ตงจิ้น* เป็นลูกชายคนโตของครอบครัว เขามีบทบาทดูแลน้องๆ และดูแลเรื่องปากท้องของสมาชิกในบ้าน ทุกวันเขาจะออกไปช่วยพ่อของท่าน เขารู้ว่าครอบครัวของเขาลำบากมาก เขาทำทุกอย่างเพื่อให้คนในครอบครัวได้มีอาหารกินในแต่ละวัน แม้แต่การยอมถูกคนอื่นดูถูกและยอมถูกทำร้ายทั้ง

ทางด้านร่างกายและจิตใจแต่เขาก็ไม่ย่อท้อ จากความกดดันในชีวิตสอนให้ *ไต้ตงจิ้น* โตเร็วกว่าเด็กทั่วไป พอเขาอายุ 4 ขวบ เขาก็เริ่มรู้จักหาเลี้ยงครอบครัวได้ด้วยตัวเอง เช่นการไปช่วยงานในโรงงาน การเช็ดล้างโต๊ะ เป็นต้น จากความพยายามหาเงินของ *ไต้ตงจิ้น* ทำให้ครอบครัวของ *ไต้ตงจิ้น* มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในระดับหนึ่ง จนกระทั่งเขาได้รับการศึกษา มีความรู้ความสามารถ และนำความรู้เหล่านั้นไปปรับใช้ในการทำงานจนมีอาชีพที่แน่นอน ในแต่ละวันเขาทำงานอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ไม่มีวันหยุด เพื่อแลกกับเงิน จนในที่สุดเขามีเงินเพียงพอที่จะสามารถเลี้ยงดูคนในครอบครัวได้โดยคนในครอบครัวไม่ต้องกลับไปขอทานอีกต่อไป

จากบทบาทและหน้าที่ของคนในครอบครัวที่ ยากลำบาก อีกทั้งไม่มีพ่อแม่คอยอุ้มชูดูแล เด็กทุกคนในบ้านจึงต้องช่วยดูแลกันเอง ทำให้ *ไต้ตงจิ้น* กลายเป็นคนที่อดทน มุมนะ ดิ้นรนต่อสู้ เพื่อให้คนในครอบครัวได้หลุดพ้นจากช่วงของความทุกข์ยาก จากความมุมนะพยายามทั้งหลายของเขา ทำให้เขาสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของครอบครัวไปจากเดิมที่เคยเป็นลูกขอทานมีคนคอยดูถูกเหยียดหยาม กลับกลายเป็นเจ้าของบริษัทที่มีแต่คนยกย่องนับถือ

4.3.2 สถานภาพการศึกษา *ไต้ตงจิ้น* เพิ่งจะได้รับการศึกษาเมื่อเขาอายุ 10 ขวบ วันแรกที่ *ไต้ตงจิ้น* ไปโรงเรียน เขาถูกเพื่อนล้อว่าเป็นขอทาน และถูกถ่มน้ำลายต่างต่างนานา เขาจึงสาบานกับตัวเองว่าเขาจะต้องทำให้ทุกคนเห็นว่า สักวันขอทานก็ต้องมีวันได้ดี เขาเปลี่ยนความ โกรธแค้นมาเป็นพลัง มันยิ่งทำให้เขามีความมุมนะมากยิ่งขึ้น เขาไม่รู้หนังสือมาก่อน วันแรกของการไปโรงเรียน เขาจึงไม่สามารถกรอกข้อมูลลงในทะเบียนเอกสารของทางโรงเรียนได้ แต่ครู *เหมียวเหมียว* ซึ่งเป็นครูคนแรกของเขาได้สอนให้เขาสะกดคำ และให้กำลังใจเขา เขารู้สึกซาบซึ้งใจมาก

ไต้ตงจิ้น รู้ว่าพี่สาวต้องขายตัวเพื่อแลกกับเงินให้เขาได้เรียนหนังสือ เรารู้สึกผิดและเสียใจมาก พี่สาวของ *ไต้ตงจิ้น* เองไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา เธอยอมเสียสละ ความสาวและความสุขทั้งชีวิตของเธอเพื่อคนในครอบครัว และเพื่อให้ *ไต้ตงจิ้น* ได้เรียนหนังสือ เธอ ขอเพียงแค่ *ไต้ตงจิ้น* ตั้งใจเรียนเท่านั้นก็เป็น การทดแทนบุญคุณของเธอได้อย่างดีที่สุดแล้ว พี่สาวพูดกับ *ไต้ตงจิ้น* เสมอว่า แม้เราจะเจ็บปวดสักแค่ไหน เรา ก็ต้องสู้ต่อไป

จากเหตุการณ์ต่างๆที่ ถูกเพื่อนล้อในวันแรกของการไปโรงเรียน อีกทั้งพี่สาวผู้ซึ่งเป็นกำลังใจที่ดีที่สุดของเขายอมเสียสละเพื่อให้เราได้เรียนหนังสือ เขาจึงมุมนะบากบั่นตั้งใจเรียนจนสอบได้ที่ 1 และได้คะแนนเต็มทุกวิชา ทำให้ครูและเพื่อนๆต่างพากันชื่นชมเขา นับตั้งแต่ครั้งแรกที่เขาได้รับรางวัลสอบได้ที่ 1 เป็นต้นมา เขาเริ่มรู้สึกเหมือนเห็น หนทางที่จะประสบความสำเร็จว่าต้องมีความขยันหมั่นเพียร

ตั้งใจเรียน ทำให้เขาตั้งปณิธานไว้อย่างแน่วแน่ว่าสักวันเขาจะต้องสละคราบขอทานตัวเหীনและความอับ
โชคให้หมดไปจากครอบครัวของเขาให้จงได้ และจะไม่ยอมให้ใครมาดูถูกครอบครัวของเขาได้อีก

ไ่ตงจิ้น สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ตลอด
การศึกษาเขามีผลการเรียนที่ดีมากมาโดยตลอด สิ่งเหล่านี้เองเป็นสิ่งที่ทำให้เขาได้รับการยอมรับจากสังคม
และอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญคือเขาได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพจนประสบ
ความสำเร็จได้เป็นเจ้าของบริษัท เห็นได้ว่า *ไ่ตงจิ้น* เป็นเพียงคนเดียวในครอบครัวที่ได้รับการศึกษาแต่
สถานภาพทางการศึกษาของเขาสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของทุกคนในครอบครัวไปด้วย

4.3.3 สถานภาพเศรษฐกิจ พ่อของ *ไ่ตงจิ้น* ตามอดสนิททั้ง 2 ข้าง พ่อใช้ชีวิตวิดิพหารายได้
ด้วยการเป็นหมอดูบ้าง หมอนวดบ้าง แต่เนื่องจากกิจการไม่ค่อยดีนัก โดยส่วนใหญ่แล้วพ่อจึงมักจะไปติด
พินขอทานตามตลาดสดและตลาดโต้รุ่ง ชีวิตพ่อมีเพียงไม้เท้าหนึ่งอัน ชามบิ่นๆหนึ่งใบและพินหนึ่งตัว

อาชีพขอทานเป็นอาชีพที่ไม่มีความแน่นอน ไม่มีเกียรติ เป็นอาชีพที่ต้องทำงานด้วยการนั่ง
นอน ยืน ร้องเพลง เล่นดนตรี แบมือ ร้องไห้ อ้อนวอนขอเศษสตางค์จากผู้ใจบุญ แต่เพียงเศษเงินเศษอาหาร
ก็สามารถทำให้ขอทานดำรงชีวิตอยู่ได้แบบวันต่อวัน ครอบครัวของ *ไ่ตงจิ้น* ก็เช่นกัน *ไ่ตงจิ้น* และพ่อไม่
สามารถประกอบอาชีพอื่นได้ เพราะพ่อพิการตามอด ส่วน *ไ่ตงจิ้น* ไม่มีความรู้ ไม่ได้รับการศึกษา เขาจึงช่วย
พ่อขอทานมาโดยตลอด

เมื่อ *ไ่ตงจิ้น* อายุ 10 ขวบ เขาได้รับการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาแต่เขายังคงช่วยพ่อ
ขอทานดั้งเดิม ส่วนพี่สาวผู้เสียสละต้องทำงานในช่องโสเภณี ซึ่งเป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติเช่นกัน แต่พวกเขา
ยอมเพื่อให้ทุกคนในครอบครัวมีชีวิตอยู่รอด

เมื่อ *ไ่ตงจิ้น* สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เขาตัดสินใจเรียนต่อ
สายอาชีวะและทำงานหาเงินควบคู่กันไป โดยตอนเข้าไปเรียนหนังสือ หลังเลิกเรียนไปทำงานที่โรงงาน พอ
ถึงวันหยุด เขาไปทำงานที่เล่าเปิด ได้ค่าแรงวันหนึ่งประมาณ 800 หยวนและค่าแรงกะกลางคืนที่โรงงานอีก
3,000 เหรียญ ซึ่งเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในครอบครัวเขา

ในที่สุด *ไ่ตงจิ้น* ก็สามารถเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวได้ จากเดิมเขา
เป็นขอทานมีอาชีพที่ไม่แน่นอน มีรายได้ที่ไม่แน่นอน แต่ภายหลังเมื่อเขาได้รับการศึกษาเขาได้นำความรู้มา
ใช้ทำงาน และมีงานทำที่แน่นอน มีรายได้ที่แน่นอนซึ่งพอเพียงสำหรับใช้จ่ายในครอบครัว ทำให้ครอบครัว
เขาไม่ต้องกลับไปขอทานอีก

การเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจของ
สิ่งสำคัญ เขาเป็นเพียงคนเดียวในบ้านที่ได้รับการศึกษาและเป็นเพียงคนเดียวในบ้านที่ทำงานประจำและนำ
เงินที่ได้มาเลี้ยงทุกคนในครอบครัว

ไ่ตงจิ้นมีผลมาจากการที่เขาได้รับการศึกษาเป็น

4.4 ปัจจัยที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของไ่ตงจิ้น

การที่ไ่ตงจิ้นสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพของตนเองไปได้อย่างชัดเจน หรืออาจเรียกได้ว่าเป็น
การพลิกชีวิตนั้น มีปัจจัยที่ช่วยสนับสนุน 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยทางการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและด้าน
ค่านิยมทางสังคม ดังนี้

4.4.1 การศึกษา ถือเป็นปัจจัยหลักและปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้ ไ่ตงจิ้น สามารถ
เปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมได้ กล่าวคือ ตั้งแต่ ไ่ตงจิ้น ได้รับการศึกษาในระดับชั้นต่างๆ เขาได้นำ
ความรู้ความสามารถจากการศึกษามาใช้ในการสร้างอาชีพ หารายได้เลี้ยงดูครอบครัวด้วยวิธีการต่างๆ เช่น
รับจ้างทำงานที่โรงงานรวมถึงรับจ้างทำงานที่เล้าเป็ด ผลจากการทำงานอย่างหนักทำให้เขาสามารถหารายได้
มาใช้จ่ายดูแลครอบครัวได้อย่างเพียงพอ เขาทำงานด้วยความมุ่งมั่น โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการเรียนใน
ห้องเรียนและเรียนรู้จากการทำงานในระหว่างเรียน จนในที่สุดเขาจึงมีกิจการเป็นของตนเองคือบริษัทผลิต
อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยของเหมย

จะเห็นได้ว่าปัจจัยทางการศึกษาในระบบโรงเรียน คือการศึกษาที่มีรูปแบบแน่นอนใน
ระบบโรงเรียน มีการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน ครูผู้สอน ระยะเวลาการเรียนการสอนที่แน่นอน
และการศึกษานอกระบบโรงเรียน คือการศึกษาเรียนรู้โดยอาศัยกระบวนการและประสบการณ์ของชีวิตอย่าง
แท้จริง เช่นการอบรมสั่งสอนจากบิดามารดา หรือมีความรู้ความชำนาญพิเศษจากการทำงานของตนเองเป็น
ต้น การศึกษาแบบนี้อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นการศึกษาตลอดชีวิต (ยนต์ ชุ่มจิต, 2528 : 69-70) กล่าวได้ว่า
การศึกษาเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียน การศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียนถือเป็นการส่งเสริมประสบการณ์
ที่ดีให้แก่ไ่ตงจิ้น ส่งผลให้เขามีประสบการณ์ มีความชำนาญงานและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งการศึกษายังช่วยเพิ่มโอกาสในตำแหน่งหน้าที่การงานของ ไ่ตงจิ้นให้สูงขึ้น ทำให้เขา
มีเกียรติและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคมจนสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพของตนเองได้

4.4.2 เศรษฐกิจ สถาบันเศรษฐกิจมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคม เพราะ
สถาบันเศรษฐกิจมีความเกี่ยวข้องกับการหารายได้และการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งในปัจจุบันเงินเป็น
ตัวกลางสำคัญที่ถูกนำมาใช้ในการแลกเปลี่ยนสินค้า เงินกลายเป็นสิ่งจำเป็นและมีบทบาทสำคัญต่อการ
ดำรงชีวิต ทำให้คนต่างมุ่งทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้เงินมาตอบสนองความต้องการของตน อีกทั้งปัจจุบันมีการ

เปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ทางสังคม คือ สังคมเดิมมีความสัมพันธ์แบบพี่น้อง เครือญาติ เพื่อนฝูงและมิตรสหาย มีการเคารพซึ่งกันและกันในเรื่องอาวุโส แต่สังคมสมัยใหม่มีการเคารพคนโดยมองจากชนชั้นทางสังคม มีการแบ่งระดับชนชั้นทางสังคมออกเป็นชนชั้นสูง ชนชั้นกลาง ชนชั้นต่ำ โดยมีเกณฑ์ในการแบ่งซึ่งมองจากความมั่งคั่งและอำนาจของตัวบุคคล สังคมสมัยใหม่เคารพซึ่งกันและกันเพื่อผลประโยชน์เป็นหลัก (ทัศนีย์ ทองสว่าง, 2549 : 153)

ไ่ตงจิ้น เกิดในครอบครัวที่มีฐานะยากลำบาก เดิมครอบครัวเขาไม่มีรายได้จากการทำงาน มีเพียงรายได้เล็กน้อยจากการขอทานในแต่ละวัน เขารู้ว่าครอบครัวทุกข์ยากกว่าครอบครัวอื่นๆ เขาจึงนำความรู้ที่ได้จากการเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการประกอบอาชีพเพื่อความสุขสบายของคนในครอบครัว และเพื่อที่พ่อแม่จะได้ไม่ต้องลำบากขอทานอีกต่อไป ผลจากการที่เขาทำงานอย่างหนักทำให้เขามีเงินเพียงพอต่อรายจ่ายในครอบครัว จนในที่สุดเขาสามารถทำให้สังคมให้การยอมรับในตัวเขาและครอบครัวของเขา

4.4.3 ค่านิยมทางสังคม สังคมจีนยึดถือหลักคำสอนของขงจื้อเป็นรากฐานทางสังคม เพราะคำสอนของขงจื้อเป็นคำสอนที่สามารถนำมาปฏิบัติใช้ได้จริง หลักการครองชีวิตของขงจื้อมีหลายข้อ ข้อที่เป็นพื้นฐานและสำคัญที่สุดคือ ความกตัญญูต่อกัน ขงจื้อสอนว่าคุณธรรมพื้นฐานที่มนุษย์พึงมีคือ มีความรัก เคารพบิดามารดา เพราะหากไม่มีความรักเป็นพื้นฐานแล้ว คนๆ นั้นจะไม่รู้จักเมตตาปราณีผู้อื่น สังคมจีนจึงเน้นการเคารพรักเชื่อฟังบิดามารดามาก รวมทั้งปลูกฝังความเชื่อเกี่ยวกับการเคารพบูชาบรรพบุรุษ ดังนั้นไม่ว่าคนจีนจะอพยพไปอยู่ส่วนใดของโลกก็ตามคนจีนจะยังคงมีความผูกพันกับบ้านเกิดและผูกพันกับดินแดนบรรพชนของตน นอกจากนี้ขงจื้อยังให้ความสำคัญกับการศึกษา สอนให้ใฝ่รู้ รักรักการศึกษาและรู้จักนำความรู้ที่เรียนมาไปทำประโยชน์กับชาติบ้านเมืองและสังคมส่วนรวม อีกทั้งจะต้องดำเนินชีวิตด้วยปัญญาเมตตากรุณา ซึ่งเป็นลักษณะของวิญญูชนตามทัศนะของขงจื้อ (ปกรณัม ลิมปนูสรณ์, 2551 : 51)

ครอบครัวของ *ไ่ตงจิ้น* เป็นคนได้หวัน พ่อจึงนำหลักคำสอนของขงจื้อมาใช้สั่งสอนลูกโดยตลอด พ่อสอนให้ลูกมี ความกตัญญู รับผิดชอบต่อหน้าที่ สอนให้เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไม่เอาเปรียบและเบียดเบียนผู้อื่น ถึงแม้ว่าครอบครัวของ *ไ่ตงจิ้น* จะยากจนมากแต่พ่อก็ไม่เคยสอนให้เขาลักเล็กขโมยน้อย *ไ่ตงจิ้น* มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ไม่เคยคิดรังเกียจพ่อแม่ของตน แต่กลับดูแลปรนนิบัติท่านทั้งสองด้วยความเต็มใจ เขาไม่ต้องการให้ใครมาดูถูกครอบครัวของเขา ทำให้เขากลายเป็นคนใฝ่รู้ รักรักการศึกษาเพื่อที่จะได้นำความรู้มาใช้ประโยชน์ ใช้พัฒนาชีวิตของเขาและคนในครอบครัวให้ดีขึ้น ในที่สุดเขาสามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ที่ผ่านมาในชีวิตเขาได้โดยใช้สติปัญญา ความอดทน ความมานะและหัวใจที่ไม่ยอมพ่ายแพ้

จากปัจจัยทั้งสามที่ช่วยสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ

ไต้ตงจิ้น นั้น ผู้

ศึกษามองว่าการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะการศึกษาถือเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ การศึกษาทำให้ ไต้ตงจิ้น มีความรู้ เขาได้นำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการสร้างอาชีพ ทำให้เขามีงานทำที่แน่นอนส่งผลให้เขามีรายได้ที่แน่นอนตามไปด้วย ส่วนปัจจัยด้านค่านิยมทางสังคมเงินที่ให้ความสำคัญในเรื่องความกตัญญูต่อพ่อแม่และส่งเสริมให้คนมีความรู้มีการศึกษานั้นปลูกฝังให้ไต้ตงจิ้นมีความกตัญญูต่อพ่อแม่และปลูกฝังให้เขาเห็นความสำคัญของการศึกษา เพราะเขารู้ว่าการศึกษาเป็นเพียงทางเดียวที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของเขาและครอบครัวได้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสารคดีอัตชีวประวัติเรื่อง “ไต้ตงจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ” ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ ไต้ตงจิ้น

ผลการศึกษาพบว่า สารคดีอัตชีวประวัติเรื่อง “ไต้ตงจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ” เป็นเรื่องราวชีวิตจริงของผู้เขียนที่สามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพของตนเองได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ เดิมเขาเป็นลูกขอทานที่มีแต่คนรังเกียจ ถูกดูถูก ภายหลังกลับกลายเป็นเจ้าของกิจการที่มีแต่คนยกย่อง นับถือ โดยมีปัจจัยต่างๆที่ช่วยสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของเขา คือด้านการศึกษา พบว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยพลิกชีวิตของไต้ตงจิ้นให้มีความรู้ เขานำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการทำงานส่งผลให้เขามีเงินเลี้ยงดูคนในครอบครัวได้ ส่วนปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ พบว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนในสังคมยอมรับเขาและครอบครัว เพราะจากการที่เขามีงานทำที่แน่นอนส่งผลให้เขามีรายได้ที่มั่นคง ไม่ต้องออกไปขอทานขอเศษเงินจากคนอื่นอีกต่อไป และปัจจัยด้านค่านิยมทางสังคม พบว่าสังคมเงินปลูกฝังให้คนมีความกตัญญูต่อพ่อแม่และส่งเสริมให้คนมีการศึกษาเพื่อที่จะได้นำความรู้มาพัฒนาตนเองและประเทศชาติ ส่งผลให้ ไต้ตงจิ้น เป็นคนที่มีความกตัญญูรู้คุณพ่อแม่ และมีความมุ่งมั่นบากบั่นตั้งใจเรียนหนังสือจนประสบผลสำเร็จ ทำให้เขาสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมได้ 3 ด้าน คือสถานภาพทางด้านครอบครัว จากเดิมครอบครัวเขายึดอาชีพขอทานเป็นหลักซึ่งมีแต่คนคอยดูถูกเหยียดหยาม ภายหลังเขามีกิจการเป็นของตนเอง ทำให้มีผู้ยกย่องนับถือ ไม่ดูถูกเหยียดหยามเขาและครอบครัวอีกต่อไป ด้านต่อมาคือสถานภาพทางด้านการศึกษา จากเดิมเขาไม่มีความรู้ความสามารถ แต่หลังจากที่เขาได้รับการศึกษาจน สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา เขากลายเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถ และได้นำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ตลอดระยะเวลาการศึกษาเขามีผลการเรียนดีเด่นมาโดยตลอด เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กคนอื่นๆได้ประพฤติปฏิบัติตาม สิ่งเหล่านี้เองเป็นสิ่งที่ทำให้เขาได้รับการยอมรับจากสังคม และสุดท้ายเขาสามารถเปลี่ยนสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจ จากเดิมเขาเป็นขอทานมีอาชีพ

ที่ไม่แน่นอน มีรายได้ที่ไม่แน่นอน แต่หลังจากที่เขาเริ่มงานทำ มีรายได้ที่แน่นอนซึ่งพอเพียงสำหรับใช้จ่ายในครอบครัว ทำให้ครอบครัวเขาไม่ต้องกลับไปขอร้องพ่อแม่เดิมอีก

จากการที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาสารคดีอัตชีวประวัติเรื่อง “ไต้ตั้งจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต ” ทำให้ผู้ศึกษาทราบว่า สารคดีประเภทนี้เป็นงานเขียนที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวชีวิตของผู้เขียนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต งานเขียนประเภทนี้ จะแฝงไปด้วยข้อคิด คติสอนใจ ทำให้ผู้อ่านเกิดแรงบันดาลใจ แรงผลักดันและมีกำลังใจต่อสู้ชีวิต สารคดีอัตชีวประวัติเรื่องนี้ทำให้ผู้ศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษามากยิ่งขึ้น เพราะการศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของคนได้จริง การศึกษาเปรียบเสมือนแสงสว่างนำทางชีวิต อีกทั้งทำให้ผู้ศึกษาได้เห็นว่าคนที่เกิดมาในครอบครัวทุกข์ยาก ใ้ว่าจะลำบากไปตลอดชีวิต แต่หากมีความเพียรพยายาม มุมนานอดทนและต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆอย่างไม่ย่อท้อ ผลสุดท้ายชีวิตจะประสบความสำเร็จดังตัวอย่าง “ไต้ตั้งจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต”

บรรณานุกรม

กระแสร้ มาลาภรณ์. (2530). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ฉลวย สุรสิทธิ์. (2522). **ศิลปะการเขียน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ชลอ รอดลอย. (2544). **การเขียนสารคดี**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทัศนีย์ ทองสว่าง. (2549). **สังคมวิทยา**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ปกรณั ลิมปนูสรณ์. (2551). **ธรรมชาติของจิต สอนคนให้เป็นคน**. กรุงเทพฯ: ไบบั.

มาลี บุญศิริพันธ์. (2535). **การเขียนสารคดีสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์**. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2528). **สังคมวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ยุพร แสงทักษิณ. (2538). **วรรณกรรมปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน**.

กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

สนิท สมักรการ. (2549). **มานุษยวิทยากับการพัฒนาสังคม**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สมชาย สุพันธุ์วัฒน์. (2554). **ครอบครัวศึกษาและความปลอดภัยในชีวิต**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม
วิชาการ .

สายทิพย์ นุกุลกิจ. (2543). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: เอส อาร์ พรินติ้งแมสโปรดักส์.

สุพัตรา สุภาพ. (2436). **สังคมวิทยา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

LAI DONG JIN. (2550). **ลูกขอกทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต**. แปลโดย วิลาวลัย สกุลบริรักษ์. กรุงเทพฯ:
อินสปายร์.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล นางสาวณิชา ณะเสถียรพงษ์

วันเกิด 23 ตุลาคม 2535

ที่อยู่ 50/45 หมู่ 10 ตำบลโคกหล่อ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง 92000

ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากโรงเรียนบูรณะรำลึก ตรัง

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

แบบออนไลน์สิทธิบทความวิจัย

เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้าพเจ้า นางสาวณิชนา ชนะเสถียรพงษ์
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกเอเชียศึกษา ภาษาจีน
ชื่อบทความวิจัย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของ ใต้ตงจิ้นในสารคดีอัตชีวประวัติ
เรื่อง “ใต้ตงจิ้น ลูกขอทานผู้ไม่ยอมแพ้ต่อชะตาชีวิต”
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สุมาลี ลีประเสริฐ
ที่อยู่ติดต่อได้ภายหลังสำเร็จการศึกษา 50/45 หมู่ 10 ตำบลโคกหล่อ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง 92000
หมายเลขโทรศัพท์ (082) 4138311

ลิขสิทธิ์ของบทความวิจัยอันเป็นผลมาจากการศึกษาเล่าเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต ข้าพเจ้ายินดีโอนลิขสิทธิ์ตามมาตรา 17 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 เป็นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกำหนดอายุการคุ้มครองสิทธิ์

ลงนามผู้โอน.....

(นางสาวณิชนา ชนะเสถียรพงษ์)

ลงนามผู้รับโอน.....

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.